

- ⊕ **Societat:** *Les orquídiess d'Arenys de Mar*
- ⊕ **Festes:** *Revetlla de Sant Sebastià a Palma*
- ⊕ **Lletres:** *Festival Tiana Negra*

AUDIOVISUAL CATALÀ: EL NAUFRAGI

ENTREVISTA MONTSERRAT COMAS PRESIDENTA JUTGES PER LA DEMOCRÀCIA

'Sense Vox les penes haurien estat inferiors'

L'ARAVOT

El suplicatori: els precedents del judici polític de Carles Puigdemont i Toni Comín al Parlament Europeu

ADEU A TOT AIXÒ

MERCÈ IBARZ

Poblenou, Barcelona, 14 de gener de 2020. MERCÈ IBARZ

Un passeig i una conversa sobre 'futaràlgia', la nostàlgia de futurs millors

Hi ha llibres que se't queden a dins pel títol, fins al moll de l'os, per sempre, per més anys que no hi hagi tornat, els records vagament i fins si no els has llegit. *Good-Bye to All That*, de Robert Graves, l'escriptor anglès que va preferir dir-se de Deià, on va viure la major part de la vida, n'és un. Adeu a tot això. El vaig llegir de jove, en traducció esplèndida de l'escriptor mexicà Sergio Pitol per a Seix Barral el 1971, dins la col·lecció 'Biblioteca Breve de Bolsillo - Libros de Enlace' de tan bon record. És reconegut encara com un dels millors testimonis de la Gran Guerra, la I Guerra Mundial en què Graves va ser soldat i que va motivar la seva separació d'Anglaterra per sempre i l'exili a Mallorca. Ja dic que el recordo poc, ara que ho escric em dic que l'he de rellegir, perquè per alguna raó em torna i em reclama. Però el títol no m'ha deixat mai. Estaria bé que algú l'edités en català, la veritat. Adeu a tot això. Em va captivar la seva manera planera, l'alta poesia de la naturalitat. Adeu a tot això.

Futuràlgia. Per mi que no quedi: futuràlgia. Qui no voldria futurs millors? Qui no en té nostàlgia?

Adeu a tot això, deia. Doncs sí. Als carrers del Poblenou que em duïen a la facultat i me'n tornaven cap a casa, al desgavell de la plaça de les Glòries, al centre comercial de les ídems, al Sopa, a la plaça de Gutenberg de Ca l'Aranyó, la fàbrica reconvertida en el Campus de la Comunicació de la UPF, a la biblioteca

Deu ser perquè em jubilo de fer classes i aquesta setmana he anat a la facultat. Amb el bus 6, fins a la parada Ciutat de Granada, i Roc Boronat amunt m'he pres un dels sucres fabulosos del bar *hipster* Sopa, a tocar del museu Can Framis, abans d'arribar al campus de Poblenou de la UPF. He conversat una bella estona amb Jordi Pericot, professor emèrit, en tan bona forma als 88, que aviat és dit. Rialler, simpàtic com ell sol, agut, d'una bonhomia gran i grossa, en Pericot ara es deixa rescatar com a pintor. Una faceta que durant anys ha gairebé menyspreat. Va ser un cinètic de primera hora, que vol dir que era un artista centrat en el moviment i les seves conseqüències.

Com son germà, Iago Pericot, el gran home de teatre que, per fortuna, vaig tenir de profe a l'Institut del Teatre del carrer d'Elisabets, en Jordi se les sap totes, que aquí vol dir que en sap un niu: d'art, de fer classes, del llenguatge, de la comunicació i de la persuasió que tanta falta fa. Al Masnou, on viu de fa anys, hi ha l'Espai Cinètic que du el seu nom. Aquí en tenim **el catàleg**, us recomano de descarregar-lo i xalar.

Pericot és futuràlgic. S'ha inventat la paraula 'futuràlgia' per dir 'nostàlgia de futurs millors'. L'amic d'anys i panys Josep Gifreu, també emèrit de la casa, l'anima a escriure-la més, que així la podrà proposar a l'Institut d'Estudis perquè els experts la incloguin al diccionari i ho puguem escriure tant com vulguem. Fa temps que la diu i fa poc, en una entrevista, persuasiu com és, va aconseguir que en fos el titular, a la molt llegida 'Contra' de La Vanguardia. Quan surto de la fac cap a casa em dic que l'ajudaré en tan noble propòsit i l'escriuré en aquest espai de VilaWeb, diari que llegeix cada dia (un dels molts que llegeix) i el preferit de la seva esposa, alemanya, que s'ha fet independentista.

Futuràlgia. Per mi que no quedi: futuràlgia. Qui no voldria futurs millors? Qui no en té nostàlgia? Quina millor manera d'esborrar d'una volta i per totes la mania de la nostàlgia retrospectiva, quan ja fa tant de temps que la formidable actriu Simone Signoret va dir en les memòries –un altre títol inoblidable– que la nostàlgia ja no és el que era?

Adeu a tot això, deia. Doncs sí. Als carrers del Poblenou que em duïen a la facultat i me'n tornaven cap a casa, al desgavell de la plaça de les Glòries, al centre comercial de les ídems, al Sopa, a la plaça de Gutenberg de Ca l'Aranyó, la fàbrica reconvertida en el Campus de la Comunicació de la UPF, a la biblioteca. No va agradar a molts passar de la Rambla, al costat del gran Pitarra, on hi va haver la primera facultat que vam tenir els del ram, i traslladar-nos al nou Poblenou, al 22@ de nom, però a mi sí. Hi vaig descobrir aquests carrers ara estimats, abans d'arribar a la Rambla del barri, que era l'únic que havia freqüentat abans. Adeu a tot això. No me'n vaig a Deia, no m'exilio com Graves, però sí que és un adeu. A tot això. Que cadascú s'ho sap. Futuràlgia! 📺

EL PARANY DE LA MAJORIA

OT BOU

Miquel Iceta i Alicia Romero parlen amb dirigents dels comuns. ALBERT SALAMÉ

«El discurs dels comuns fa, sovint, més ràbia que el de l'espanyolisme perquè, nacionalment, no és sinó un intent encobert de defensar-ne els interessos»

El vibrant discurs de Montse Bassa en què acabava confirmant el sí d'Esquerra després de desgranar, amb fibra i traça, una cadena impecable d'arguments contra Sánchez, semblava un acudit absurd. Però la paradoxa no il·luminava tant les contradiccions del nou discurs d'Esquerra com les dels comuns, a qui Junqueras ha pres el relat per engolir-los, potser sense adonar-se que, essent Podem un producte al servei de l'estat, és Espanya que es menja l'independentisme.

El raonament és el següent. Tota la repressió contra Catalunya pot anar a parar sota la catifa si el destí immediat és el diàleg, molt més important que no pas els greuges de cada bàndol: 'Els socialistes espanyols també són botxins', però ens estimem més parlar-hi que no actuar segons els seus crims. Enaltir el diàleg com si fos el cim, una finalitat en si mateixa, és una tradició que ve de lluny: durant el procés, la progressia que deia haver restat als llimbs del conflicte nacional només va prendre-hi partit un cop entre opressors i oprimits. I ho va fer en aquelles manifestacions blanques de l'octubre del 2017 perquè parlessin, *hablasen*, entre ells.

El raonament és el següent. Tota la repressió contra Catalunya pot anar a parar sota la catifa si el destí immediat és el diàleg, molt més important que no pas els greuges de cada bàndol

Com si el company de classe que ha contemplat un cas d'assetjament durant mesos hi intervingués només quan el maltractador estomaca l'altre nen per a dir 'no us baralleu'

Així, gent que mai no havia dit ni ase ni bèstia sobre la repressió, i que havia respost a tots els atacs contra l'independentisme amb apatia o titllant el conflicte de 'guerra de banderes', sortien al carrer entonant que no volien ni la DUI ni el 155. Amb un discurs que tenia el suport de comuns i socialistes, amb qui compartien els propòsits de base, s'estrenaven en la protesta, fent veure que anaven contra tothom, victimitzant-se, infantilitzant convenientment els fets, com si el fenomen sociològic més important dels darrers anys hagués estat una topada entre dos presidents molt tossuts que havien arribat a aquell extrem perquè no s'havien assegut a una taula.

Com si el company de classe que ha contemplat un cas d'assetjament durant mesos hi intervingués només quan el maltractador estomaca l'altre nen per a dir 'no us baralleu'. I com si gosés, encara, posar-se a plorar tot lamentant que no es mereix viure una hora del pati que és hostil perquè dos companys s'han discutit. Mentre la ferida del genoll de l'altre nen encara sagna i tot indica que, quan el professor es despisti, l'atonyinaran de tal manera que haurà de canviar d'escola.

Que després no tornessin a aparèixer ni amb la presó, ni amb l'exili, ni amb la sentència, ni amb les protestes, i tornessin a l'exclusiva crítica de l'independentisme és una prova flagrant del poc respecte que tenien, malgrat tot, pel diàleg. El buidaven de significat i el posaven al servei de l'estat per emblanquir el 155 i continuar bevent d'aquí i d'allà. Aquella performança tan cínica reflectia molt bé com els comuns han pervertit la idea del diàleg, però també el parany argumental que ha passat més desapercbut, potser el més greu, i que més resignadament ens hem empassat els independentistes.

El parany ha tornat a aflorar amb la polèmica recent sobre si els comuns han de seure a banda i banda de la taula de negociació ara que són al govern espanyol. Elisenda Paluzie va dir que no tenia gens de sentit, i de seguida la van titllar de sectària. A mi em sembla ben clar que Podem és l'interlocutor, i no pas un company que ens ajudarà a negociar la independència de Catalunya, però això ja és un altre assumpte. El cas és que l'argument de Paluzie ha rebut crítiques molt dures també entre les files pròpies.

La més significativa és la que defensa que els comuns s'han d'asseure a la nostra banda de la taula perquè sense ells no podem articular cap majoria i, mentre no la tinguem, ens haurem de doblegar a aquesta mena de renúncies, a cercar consensos més tènues i que aglutinin més. Té un problema i té un error de base. El problema, que la independència hi és o no hi és, no hi ha punt intermedi. I, per tant, acceptar que allò que Catalunya posa sobre la taula hagi estat pactat amb socialistes i comuns serà allò que vulgueu (un grapat

La mateixa veneració perversa del diàleg que els serveix per a boicotar-lo i imposar la seva opció l'apliquen, calcada, al consens

L'estat disposa de recursos molt poderosos per a impedir que la independència es pugui aconseguir sense riscos, i encara li'n vam regalar més amb la desfeta del 2017

d'engrunes, tinguin la mida que tinguin), però no serà el dret d'autodeterminació, i encara menys la independència. És a dir, serà allò que convingui a socialistes i comuns.

I l'error de base és la clau de tot, perquè és un problema de perspectiva. La mateixa veneració perversa del diàleg que els serveix per a boicotar-lo i imposar la seva opció l'apliquen, calcada, al consens. De fet, diàleg i consens són les dues armes amb què l'esquerra d'obediència espanyola, el company que plora perquè els altres dos es peguen i que, quan t'has aixecat de terra diu que va amb tu, han teixit una teranyina que és una presó quasi tan decisiva com l'ocupació, perquè aprofundeix entre independentistes la sensació no pas que la independència és impossible, sinó que no tenim legitimitat per a fer-la, que és més greu i més violent.

L'arma del consens afirma que la independència només és un projecte democràtic si s'assoleix perquè hi ha un consens per a fer-ho, i que a Catalunya no hi és perquè en cap elecció no hem superat el 50% dels vots. Diuen: les societats funcionen a còpia de consensos que es renoven: la constitució, després l'estatut i ara el dret de decidir, però la independència no ha tingut mai el consens de majories al país, i per això fer-la és il·lícit i antidemocràtic. Hi ha un patró que es repeteix en les dues idees (l'equidistància dialogant i la legitimitat consensuada) que consisteix a analitzar la realitat cenyint-la als fets com si fossin bolets i deixar de banda els condicionants, que són la part més important.

A Madrid feien servir la metàfora del suflé, i cada any presumien que es desinflava, perquè se la creien. No veien que el suport a la independència no fluctua segons si la gent hi combrega o no, sinó segons si la veuen factible. Només necessita un revulsiu de tant en tant. Per això la gent 'es va fer' independentista tan de pressa després de la sentència de l'estatut, perquè la correlació de forces i l'apropiació del projecte pels partits polítics va facilitar que es convertís, quasi d'avui per demà, d'una quimera a una possibilitat pràctica al cap de la gent.

La independència pot passar del 19% al 48,5% en poc més de tres anys en dues situacions. O bé en un país que no gira rodó, o bé en un país que, en condicions normals, rep una pressió fortíssima per canviar per força la seva voluntat política i adaptar-la a un context que no ha triat mai lliurement de viure. L'estat disposa de recursos molt poderosos per a impedir que la independència es pugui aconseguir sense riscos, i encara li'n vam regalar més amb la desfeta del 2017. Aquest és el punt de partida de totes les posicions. L'estat, amb la seva força, gradua a voluntat la violència a què els ciutadans catalans creuen que s'exposen quan pretenen complir el seu projecte polític. Per això no estarem mai en igualtat de condicions. Ni tan sols en un referèndum acordat. I per això és un

La seva missió no és una majoria nítida, sinó aconseguir que la voluntat democràtica topi amb tants entrebancs que es dissolgui

Qualsevol bocí de relat que l'independentisme els compri sempre ens menarà al mateix punt

parany deliberadament maliciós exigir a l'independentisme que presenti una majoria normal.

Prova que l'òrbita dels comuns és perfectament conscient d'aquesta realitat, i que sap que pot argumentar des de la força i contra el dèbil, és l'argument que un consens s'esdevé quan dos terços hi estan d'acord. Que no és més que una argücia preparada perquè, si mai fóssim el 51% dels vots electoralment, poguessin dir que no n'hi ha prou, que és un canvi massa seriós per a ventilar-lo així. I si mai fóssim dos terços dirien que hem de ser cinc vuitens, perquè la seva missió no és una majoria nítida, sinó aconseguir que la voluntat democràtica topi amb tants entrebancs que es dissolgui.

Ara posem per cas que, per l'estat actual de les coses, no aconseguíssim mai la majoria que ens demanen. L'opressió continua existint realment i té efectes concrets i palpables sobre la vida de la gent. Si l'opressió existeix, no és de tota manera un dret alliberar-se'n? Què fas si ets una minoria demogràfica, oprimida i reprimida, sense força política per a representar-te i les amenaces de l'estat et desactiven? Juguen amb això. Ho supediten a la majoria o a una conjuntura beneficiosa, i ho fan perquè en el fons no creuen que estiguem oprimits, o no pensen que sigui tan important: queixes i laments de burgesos que tenen un plat a taula i que, ves, si no poden xerrar la seva llengua ni florir culturalment ni governar amb sobirania el seu país, ja s'ho faran.

El discurs dels comuns fa, sovint, més ràbia que el de l'espanyolisme perquè, nacionalment, no és sinó un intent encobert de defensar-ne els interessos. És cínic perquè menysten elements crucials per al judici de la realitat, i així no n'han d'afrontar les conseqüències, ni les contradiccions que els implica. Qualsevol bocí de relat que l'independentisme els compri, a ells o als socialistes, sempre ens menarà al mateix punt. A defensar que no estem oprimits, que no som un país ocupat i, al final, que la independència potser no és tan important. 📺

M'ESCOLTES O EM SENTS? DEU ERRADES QUE US PODEU ESTALVIAR

JORDI BADIA

La precisió és un aspecte que hem de protegir si volem mantenir la riquesa semàntica · Veiem deu grups de mots amb unes diferències que cal mantenir

El català, com totes les llengües, té mots de significat semblant, però amb unes certes diferències, de vegades molt petites. La precisió és un aspecte de la llengua que paga la pena de mantenir, com ja vam explicar en un altre article.

Avui veurem deu grups de paraules amb diferències de significat, que sovint són objecte de confusió. Som-hi.

alçada-altura-altitud

Molta gent es pensa que *alçada* és 'més català' que no *altura*, però no és cert. Tenen significats diferents: específicament, l'*alçada* (i l'*alçària*) és una dimensió, aplicable a éssers o objectes; i l'*altura*, una distància (com l'*altitud*).

—*Aquella esportista fa més de dos metres d'alçada* ('dimensió vertical d'un cos, especialment d'una persona'). *Alçària* té un significat semblant, però tant s'aplica a persones com a animals i a coses.

—*Em fa por l'altura. Ara som a l'altura del carrer de Guimerà* ('distància vertical des d'un punt a un altre de referència'). També es pot emprar figuradament, amb el sentit de 'grau d'identificació o de comprensió': *Crec que no has estat a l'altura de les circumstàncies*.

—*Som exactament a 2.000 metres d'altitud* ('distància sobre el nivell del mar').

aviat-d'hora

No sempre són fàcils de diferenciar, aquests dos mots. Provem-ho:

—*Aviat haurà passat tot* ('d'aquí a poc temps' o 'al cap de poc temps').

—*Sí que t'has llevat d'hora. Demà no vin-*

guis d'hora; vine cap a migdia ('a una hora poc avançada').

Aquests són els usos específics de cada mot, però de vegades es barregen.

A més, tinguem present que en alguns parlars *aviat* també es diu *prompte* (sobretot al País Valencià) o *prest* (a Mallorca). I *d'hora* també es pot dir *enjorn* (País Valencià) o *dejorn* (a Mallorca).

desvetllar-revelar

Hi ha molta gent que, per influència del castellà, desvetlla coses que s'haurien de revelar. Vegem-ho amb exemples:

—*Si no em bec un cafè no em desvetllaré. Quan sento segons quins comentaris se'm desvetlla la curiositat* ('treure la son' o bé 'suscitar').

—*No ha volgut revelar el secret* ('fer públic'). Amb aquest significat, també podem fer servir *destapar*: *Finalment s'ha destapat l'afer*.

Aquesta confusió ve de l'evolució de dos mots llatins: el castellà *velar* és fruit del llatí *vigilare* ('vigilar', 'vetllar'), però també de *velare* ('velar', 'cobrir amb un vel').

donar suport - recolzar

La confusió d'aquests termes ve d'una causa lloable: evitar el castellanisme *apoiar*. Però convé de diferenciar-ne els significats, perquè allà on el castellà fa servir una solució, el català en fa servir dos.

—*Quan vas presentar la proposta, et va donar suport* ('sostenir, fer costat').

Sentir i escoltar no volen dir el mateix. FREEPIK

El català, com totes les llengües, té mots de significat semblant, però amb unes certes diferències, de vegades molt petites. La precisió és un aspecte de la llengua que paga la pena de mantenir

—La biga recolza en aquestes parets. Plegueu les cadires i recolzeu-les a l'armari ('descansar o fer descansar sobre un suport'). El verb recolzar també té sentit figurat, com a sinònim de fundar-se, basar-se: La sospita recolza en diversos indicis.

De la mateixa manera, hem de distingir els significats de recolzament i suport: La biga té un recolzament molt sòlid en aquesta paret. Necessitava el suport de dos terços del parlament.

Per a no errar, podem pensar en una escala i una paret: la paret recolza en l'escala i l'escala dona suport a la paret.

emprovar-provar-tastar

En castellà, *probar* té tres significats afins que en català demanen tres mots diferents. Vegem-ho:

—De seguida que m'he emprovat aquella brusa m'ha agradat ('posar una peça de roba per veure si escau'). El lloc destinat a emprovar-se una peça de roba s'anomena emprorador, i no pas provador: Vés a l'emprorador del fons i emprova't aquestes camises.

—Abans de comprar-me aquell auto, el vull provar ('avaluar alguna cosa' o bé 'intentar').

—Si no tastes els espinacs no sabràs si t'agrada ('apreciar el gust d'un aliment').

escoltar-sentir

Si els meu avis, nats al tombant del segle XX, poguessin sentir converses del 2020, se'n farien creus, de la confusió que hi ha entre aquests dos verbs. Sou dels qui confoneu *escoltar* i *sentir*? Doncs penseu en la diferència que hi ha entre *veure* i *mirar*: per a veure una cosa no cal posar-hi voluntat; per a mirar-la, sí.

—Escolta això que et dic; si no, no te'n recordaràs. Està distret; em sembla que no t'escolta ('parar atenció per entendre sons').

—No et sento prou bé. Parleu després de sentir el senyal ('percebre sons per mitjà de l'oïda, sense, necessàriament, posar-hi atenció').

Fa anys, un col·lega, professor de ciències, em va demanar que li expliqués aquesta diferència. Quan vaig veure que ja gairebé l'havia entesa, li vaig dir: 'Els nostres alumnes, generalment, ens senten, però molts no ens escolten.'

oïda-orella

Hi ha qui confon l'orella amb el pavelló auditiu i anomena *oïda* la part interna de l'òrgan. Però això no va així. Parem bé l'orella:

—Aquest músic té una oïda excel·lent ('sentit que ens permet de percebre els sons'). Com que és un sentit, podem fer el paral·lelisme amb *vista*, *tacte*, *olfacte*...

—Té mal d'orella. Es va fer una lesió a l'orella interna ('òrgan auditiu'). En aquests exemples, no podem canviar *orella* per *oïda*, però, en canvi, el diccionari ens permet d'eixamplar el significat d'*orella* i envair el d'*oïda*: Té una orella excel·lent (com també diríem Té un nas molt fi).

perjudici-prejudici

Per la semblança formal, hi ha gent que confon aquests dos termes, de significat ben diferent:

—L'incendi ha originat un gran perjudici material. S'exclama dels perjudicis morals que li ha causat la competència ('dany causat a algú o a alguna cosa').

—Si vols ser imparcial te l'has d'escoltar sense prejudicis ('opinió preconcebuda d'algú o d'alguna cosa').

pla-plànol-planell

Ací tenim un cas d'ultracorrecció en cadena. Segons Joan Coromines, vam copiar el francès *plant* i en vam dir *plano*. Tot seguit, perquè no semblés castellà, hi vam afegir una *ela* (*plànol*). Però com que encara ho semblava, molts en van començar a dir *planell*. El cas és que *planell* ja volia dir una altra cosa... En-drechem-ho:

—Van instal·lar la tenda en aquell planell ('terreny pla i elevat').

—Demà em portaran els plànols de la casa nova. Mira bé al plànol per on has de passar ('mapa o dibuix d'una superfície, un edifici, etc.').

En compte de *plànol* també podem dir *pla*. De fet, l'Enciclopèdia Catalana dona prioritat a *pla* (com havia fet Pompeu Fabra) i deixa *plànol* com un sinònim complementari (en segon pla). El diccionari de l'Institut ho fa a l'inrevés.

tràfec-tràfic-trànsit

Aquestes tres paraules tenen significats acostats, però no iguals. Parem-hi esment:

—Tinc la mainada malalta: quin tràfec! A l'estiu els tràfecs diaris són més passadors ('afer que porta molta feina o molts maldecaps').

—L'han detingut per tràfic de droga. Ha augmentat el tràfic de productes agrícoles entre aquests dos països ('comerç, intercanvi de mercaderies').

—El primer de setembre el trànsit torna a ser normal ('pas de vehicles o de persones per una via pública'). El doctor Gabriel Bibiloni defensa que, amb aquest significat, també es pugui fer servir *tràfic*, en concordança amb la major part de llengües de l'entorn.

De dubtes de precisió, n'hi ha molts més. Un altre dia hi tornarem. ■

LES FLAMES D'URQUINAONA NO VAN AFAVORIR VOX

PERE MARTÍ

Protestes a la plaça d'Urquinaona de Barcelona. ALBERT SALAMÉ

El relat que els incidents que hi va haver en les protestes contra la sentència van beneficiar l'extrema dreta el 10-N queda desmentit per les dades del CIS
***** El Consell se sumarà a les mobilitzacions pel finançament**
***** Tensió a Perpinyà durant la visita de la ministra de Treball**

TEMA DEL DIA

Fantasma. En els dies de plom de la campanya de les eleccions del 21 de desembre de 2017, en plena aplicació de l'article 155, l'actual flamant vice-president del govern espanyol Pablo Iglesias va acusar l'independentisme d'haver ajudat a despertar el fantasma del feixisme a Espanya. La declaració va fer fortuna, va ser utilitzada per la seva formació i, sobretot, pel PSOE per atiar el fantasma de l'extrema dreta i provar de recollir vot útil arreu de l'estat, sobretot a les eleccions espanyoles del mes d'abril i també, tot i que amb

menys intensitat, a les eleccions del passat 10 de novembre.

Les dades publicades aquesta setmana pel baròmetre del CIS, el primer després de les eleccions, desmenteixen aquesta tesi. Actualment, Vox té 52 diputats al congrés espanyol, més del doble dels que va obtenir a les eleccions del 28 d'abril. Un creixement espectacular innegable, però segons l'últim baròmetre només el 24% dels espanyols reconeixen que la situació de Catalunya va afectar el seu vot. Una gran majoria, el 75,3%, assegura que el procés no va tenir cap mena d'influència a l'hora de decidir quin partit escollia. Aquest percentatge puja una mica en el cas dels votats del PP i Ciutadans, però només es dispara al 60% en el cas de Vox. És a dir, només els ultres fan de la situació de Catalunya un argument per a justificar el seu vot.

Les dades del CIS no tan sols absolen l'independentisme sinó que desmenteixen el relat que els incidents que hi va haver arreu de Catalunya durant les protestes contra la sentència del Suprem

espanyol afavorien l'extrema dreta. Les flames d'Urquinaona no van tenir cap mena d'incidència en el comportament electoral de la majoria dels espanyols, ni tampoc l'ocupació de l'aeroport ni les marxes pacífiques organitzades per l'Assemblea. El relat no va funcionar a Espanya, però tampoc a Catalunya, on només tenia un objectiu desmobilitzador, d'introduir la por entre l'electorat. Les eleccions del 10 de novembre les va guanyar ERC, amb un lleuger descens del vot, Junts per Catalunya va millorar resultats i la CUP va entrar per primera vegada al congrés espanyol, amb dues diputades. A Catalunya, Vox es va quedar amb un 6% dels vots, mentre que la mitjana estatal va ser del 15%.

Les causes de l'augment de l'extrema dreta a Espanya són moltes i diverses. Algunes són comunes amb la resta d'Europa, on ha crescut a l'ombra de la reculada de llibertats en nom de la seguretat que hi ha hagut les darreres dècades i la incapacitat de la Unió Europea de repartir la riquesa de manera més igualitària. La crisi econòmica, la crisi

La majoria d'espanyols, el 75,3%, assegura en l'enquesta del CIS que el procés no va tenir cap mena d'influència a l'hora de votar el 10-N

No són les flames d'Urquinaona, sinó les sentències del Suprem, que posen la pista d'aterratge de Vox

dels refugiats i el gihadisme alimenten aquests extremismes, que s'aprofiten de la manca de respostes dels partits tradicionals per guanyar-los l'espai. Dins aquest marc compartit, Espanya té en la pervivència d'estructures del règim franquista una de les causes d'aquesta resurrecció. L'anticatalanisme practicat per socialistes i populars des de la transició ha estat ràpidament absorbit per l'extrema dreta i la involució democràtica com a resposta al procés català ha fet la resta. Quan es deteriora l'estat de dret, quan es persegueixen drets, es crea el marc mental perquè l'extrema dreta aparegui com una opció homologable. No són les flames d'Urquinaona, sinó les sentències del Suprem, que posen la pista d'aterratge de Vox.

MÉS QÜESTIONS

El Consell se sumarà a les mobilitzacions pel finançament. El govern valencià està disposat a sortir al carrer per reivindicar un nou model de finançament i donarà suport a les mobilitzacions que es convoquin sempre que siguin unitàries i vagin en la línia d'allò decidit per unanimitat a les Corts. Després de les declaracions del president de la patronal, Salvador Navarro, que no descarta noves mobilitzacions per a reclamar un nou sistema de fi-

nançament autonòmic, la vice-presidenta, Mónica Oltra, ha dit que faran costat a totes les mobilitzacions o expressions unitàries de la societat civil, com es va fer en la manifestació del 2017. Avui, el ple del Consell ha aprovat la modificació de la composició de la comissió mixta Consell-Corts per a la reforma del sistema de finançament i la valoració del deute històric per a donar entrada al director general de Model Econòmic, Finançament Autonòmic i Política Financera, Juan Pérez. En el debat d'investidura del president espanyol, Pedro Sánchez es va comprometre a presentar un nou model de finançament per al País Valencià a canvi del suport de Compromís.

El govern balear perseguirà el turisme de borratxera. El govern balear ha aprovat un decret llei pioner a Europa que persegueix el turisme de borratxera a la platja de Palma, a Magaluf i a la zona coneguda com a 'west end' de Sant Antoni de Portmany. En aquestes tres zones, el decret hi prohibeix la publicitat referida al consum d'alcohol i les barres lliures, les excursions etíliques (pubcrawling), les happy hours, els 2x1 i 3x1, els autodispensadors d'alcohol i la venda d'alcohol a botigues entre les 21.30 i les 8.00. Les begudes hauran de cobrar-se a un preu unitari, sense possibilitat de cap promoció. El decret també persegueix la pràctica de saltar a les piscines de l'hotel des dels balcons de l'habitació. Els turistes que ho facin o ho permetin en qualsevol hotel de les Illes hauran de ser expulsats 'immediatament' de l'establiment en qüestió i s'enfrontaran a multes entre 6.001 a 60.000 euros.

Tensió a Perpinyà durant la visita de la ministra de Treball francesa. La visita de la ministra de Treball francesa, Muriel Penicaud, ha estat envoltada de tensió. La policia ha hagut de protegir la Prefectura mentre hi era, perquè s'hi havien concentrat desenes de manifestants per protestar contra la reforma de les pensions. La policia ha hagut de contenir-los i ha arribat a fer alguna càrrega per

dispersar-los, en direcció al Castellet. La ministra ja s'ha trobat protestes tot just aterrar a l'aeroport, on l'esperaven una cinquantena de representants sindicals, que han estat envoltats per la policia. Penicaud, l'han recollida a peu d'avió i ha abandonat l'aeroport per una ruta alternativa. El comboi s'ha dirigit cap al Centre de Formació dels Aprenents de la Cambra d'Oficis de Rivesaltes, on tenia una visita programada. Allà també l'esperava un grup de manifestants, que han intentat accedir a l'interior de l'edifici, però la policia els ho ha impedit.

L'oposició andorrana esmena la declaració d'emergència climàtica. El grup parlamentari socialdemòcrata ha presentat una esmena a la proposta de declaració d'emergència climàtica presentada per la majoria, perquè considera que és insuficient. El principal grup de l'oposició sosté que no aporta totes les mesures necessàries per a combatre les conseqüències del canvi climàtic. Entre les 32 propostes presentades pel PS, s'hi inclouen mesures que, segons que expliquen, són clares i completament aplicables i encarades a caminar cap a un país més sostenible. El conseller general, Roger Padreny, ha demanat que les propostes siguin reals, efectives i aplicables. L'objectiu dels socialdemòcrates és que la declaració sigui aplicable des del moment en què s'aprovi.

LA XIFRA

6 presos polítics sortiran de la presó dels Lledoners el dia 28 de gener per declarar com a testimonis a la comissió sobre el 155 del Parlament de Catalunya. Són Oriol Junqueras, Raül Romeva, Dolors Bassa, Jordi Turull, Josep Rull i Joaquim Forn.

TAL DIA COM AVUI

El 17 de gener de 1959 va morir l'etnòleg i folklorista Joan Amades. Destacà per la seva col·laboració amb l'Obra del Cançoner Popular, en què contribuí com a missioner anant arreu de Catalunya recollint innumerables cançons i melodies populars. 📺

MONTSERRAT COMAS

'Sense Vox les penes haurien estat inferiors'

Entrevista a la portaveu a Catalunya de l'associació *Jutgesses i Jutges per la Democràcia*

ALBERT SALAMÉ

JOSEP REXACH FUMANYA

Montserrat Comas (Barcelona, 1953) és la portaveu a Catalunya de l'associació de magistrats *Jutgesses i Jutges per la Democràcia*, considerada del sector progressista. El seu nom té prestigi en el món judicial. De fet, va sonar amb força com a ministra de Justícia en època de Zapatero per a substituir Juan Fernando López Aguilar. En una actualitat marcada per sentències, fiances, immunitats i resolucions, volem saber la seva opinió i que ens aclareixi el panorama actual. Ho fa amb la rigorositat clàssica dels jutges, poc avesada a valoracions i a no apartar-se de les definicions legals, però no es guarda crítiques a companys de carrera.

— **La JEC és competent per a inhabilitar Torra?**

— Veurem com se soluciona aquest conflicte institucional que s'ha creat entre la mesa del parlament, que diu que no ha de complir l'ordre de la Junta Electoral Central (JEC), i aquesta mateixa junta. No podem passar per alt que l'article 6.2 de la LOREG que inhabilita el president Torra existeix i és vigent, però també podrien instar a derogar-lo. Hi ha unes altres majories polítiques. També cal recordar que el Tribunal Suprem no s'ha pronunciat encara sobre les mesures cautelars presentades per la defensa de Gonzalo Boye. És l'únic tribunal que té competència per a suspendre l'ordre de la JEC. Ara, si les mesures cautelars no arriben, els acords de la JEC són executius i s'han de complir. Ho diu la llei de procediment administratiu.

— **Derogar l'article 6. Interessant.**

— A parer meu, aquest precepte que han aplicat al president Torra podria ser inconstitucional perquè s'anticipa a una pena d'inhabilitació que no és ferma, quan encara la persona gaudeix de la presumpció d'innocència. A part, només parla dels condemnats per tres delictes: rebel·lió, terrorisme i administració pública. I per què no parla d'altres

El punt de la LOREG que inhabilita Torra podria ser inconstitucional

L'article que inhabilita Torra existeix i és vigent, però també podrien instar a derogar-lo

delictes? Posem per cas que un diputat és condemnat per haver matat la seva dona. Fins que no hi hagi una sentència ferma, no pot ser destituït de cap parlament? Però mentre no s'aclareixi el Tribunal Constitucional, l'article és aplicable.

—Torra diu que només el pot inhabilitar el parlament. Encara que sigui ratificat en una votació del parlament, podria ser detingut si no acatés la sentència?

—No, perquè no hi ha cap pena de presó. Quan es tracta de multes o penes d'inhabilitació, no s'exerceix la detenció en cap cas. A més, aquest supòsit no passarà, perquè ell ha dit –i també ho ha dit la portaveu del govern– que si hi ha pena d'inhabilitació, acceptarà la decisió de la mesa del parlament. En l'informe dels lletrats, ningú no qüestiona que per a complir la pena d'inhabilitació hauria de dimitir com a diputat.

—Passem a Oriol Junqueras. Després de la sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, creieu que el Suprem hauria d'haver reconegut la seva immunitat?

—El que fa és interpretar-la de manera que accepta la immunitat per a la fase de presó provisional, però no la pot aplicar perquè Junqueras és en una situació processal diferent i és condemnat per sentència ferma pels delictes de malversació i sedició. En opinió meua, el Suprem es va equivocar al juny no autoritzant-li la sortida perquè adquirís la condició d'eurodiputat. Però aquesta peça sorgeix de la petició de la defensa de formular tres qüestions prejudicials. La causa principal continua endavant perquè ningú no va demanar que s'aturés el procediment principal; ni l'objecte de la pregunta es referia a l'impediment de dictar sentència; i perquè és veritat que el nostre dret nacional i constitucional, quan has acabat un judici, exigeix –i més si hi ha presons provisionals que afecten diverses persones– el dictat d'una sentència. Per tant, el judici no és nul, però s'hauria d'haver atès la decisió del TJUE d'una altra manera.

—Quina?

—Acceptant que tenia la immunitat si es va fer malament en el moment que ell era en presó provisional. Una possible solució hauria estat suspendre la pena de presó, deixar-lo en llibertat perquè exercís d'eurodiputat i, mentrestant, demanar el suplicatori per a procedir al compliment de la pena.

—L'hauria d'haver deixat en llibertat, a parer vostre, doncs?

—Sí, crec que l'hauria d'haver deixat en llibertat, en aquest context que dic: sense anul·lar la sentència i amb la fórmula jurídica de suspendre l'executivitat del compliment de la pena de presó encara que ja fos iniciada.

—Que no el deixés sortir de la presó en un primer moment, fet que vicia tot el que ve després, com pot afectar de cara a un recurs a Estrasburg?

—Fins ara, el Tribunal de Justícia de la Unió Europea deia que els drets nacionals s'havien de respectar a l'hora de proclamar els candidats, però per primera vegada diu que la condició d'eurodiputat s'obté en el mateix moment que és proclamat. Obre un nou món. També és cert que el Suprem justifica que podia seguir amb la sentència perquè tant la constitució com la llei d'enjudiciament criminal diuen que s'ha de demanar el suplicatori per a procedir contra una persona. I poso l'accent en 'procedir'. Si un diputat no ha estat imputat de res i demà les autoritats judicials creuen que hi ha indicis d'haver comès un delicte, com que encara no s'ha procedit contra ell, no el poden detenir ni imputar, perquè abans s'ha de demanar un suplicatori. Però el cas de Junqueras, i també Puigdemont i Comín, ja estava iniciat. El procediment contra ells va començar el 2017. Com que ja s'ha fet el judici, la constitució d'alguna manera contradiu la idea que la immunitat implica demanar el suplicatori.

—Jo creia que prevalia el que digués la legalitat europea, i no pas l'espanyola.

—El TJUE no diu en cap moment que ha de fer el Suprem, i aquest és el marge

que dona al Suprem per a actuar. Fa una interpretació sobre qui està en situació de presó provisional, Junqueras; diu que pren nota de cara al futur; i que ja no és aplicable perquè Junqueras ja no és un pres provisional. Però com deia, és una decisió que té arestes i forats, té recorregut perquè les defenses puguin fer prevaldre davant del TC i el tribunal europeu.

—Els jutges tenen agenda política?

—No. No podem formar part de partits polítics, prohibit sàviament per la constitució, perquè, a diferència dels fiscals, cada jutge ha de ser independent.

—Ho dic perquè en el llarg procediment ha donat la sensació que els tribunals feien públiques resolucions i sentències en funció del moment polític. L'última, el dia de la publicació de la sentència del TJUE. Al cap de dues hores el TSJC feia pública la sentència del president Torra.

—No, no hi ha agenda política. Una qüestió diferent és que en casos concrets hi hagi un debat si hi ha aquesta sospita que un tribunal en concret ha escollit una data determinada de notificació d'una sentència. La nostra vinculació a la llei, perquè no funcionem per protocols ni oportunitat política, ha de ser al marge del principi d'oportunitat i dels esdeveniments polítics.

—És que va ser sorprenent.

—Pel meu coneixement dins la judicatura durant trenta anys, en principi les nostres agendes d'assenyalament de judicis, de sentències i decisions de tota mena no van marcades pels temps polítics.

—Sembla que hagi passat molt temps, però vull demanar-vos per la sentència del judici contra el procés, que tot just han passat tres mesos. Considereu que és justa la condemna per sedició?

—Jo em vaig alegrar molt que no es condemnés per rebel·lió. Ara ens n'oblidem, però era l'única aposta de la fiscalia general de l'estat, que mai no va donar alternativa. I Vox també els acusava de

ALBERT SALAMÉ

rebel·lió. Tota la fase d'instrucció d'enjudiciament pivotava sobre la rebel·lió. Jo sempre he defensat que en cap cas era aplicable el delictes de rebel·lió. Però tenint en compte el que va passar el 20-S i l'1-O, era possible la condemna per sedició.

—Per què?

—Crec que se simplifica molt quan es diu que el 20-S només va ser una manifestació crítica amb l'actuació del jutjat 13 i de l'actuació de la policia. Però els fets de l'acusació, i tal com ha quedat redactada la sentència, és que aquella concentració de més de 40.000 persones es va fer amb la finalitat d'impedir un escorcoll que finalment es va poder fer, però després de moltes hores. També hi ha el relat de la secretària judicial i de les dificultats que va tenir per protegir allò que havia confiscat i sortir per la porta amb condicions. Hi ha un precepte al codi penal, que potser es podria revisar en un futur, que castiga les conductes que volen impedir el compliment de les resolucions. I en l'1-O la sentència

s'enfoca igual. Hi havia una resolució judicial del TSJC en què ordenaven a les forces policiaques que es complís la decisió del TC d'anul·lar el referèndum. Així doncs, les condemnes per sedició es basen en el fet que tant el 20-S com l'1-O es va voler impedir el compliment d'unes decisions judicials.

—Però en la sentència hi tenen un pes nul les crides a la calma i a la no-violència que els Jordis van fer la nit del 20-S.

—És cert que això va passar quan ja feia molta estona que es feia l'escorcoll, crec que eren pràcticament les onze de la nit. Segurament ha pesat en els magistrats que la manifestació s'hauria pogut dissoldre al cap de dues o tres hores d'haver començat, com la majoria de protestes, i que les crides a la calma es van fer tard, quan l'escorcoll es donava per finalitzat i no podien sortir. També crec que amb més coordinació dels cossos policiaques i un millor cordó, s'haguessin pogut evitar aquestes conseqüències jurídiques tan irreversibles per als acusats.

—I amb les penes hi esteu d'acord?

—Són desproporcionades. El Suprem ni tan sols recull les penes que demanava l'advocacia de l'estat. S'acull al fet que Vox també formulava l'acusació i demanava més pena. Si Vox no hagués acusat per rebel·lió, la sentència hauria estat la que demanava l'advocacia. És a dir, que sense Vox al judici, les penes haurien estat inferiors. I crec que el Suprem tenia una opció. Declara provat que la declaració d'independència era més un element de pressió que no pas un mecanisme per a separar-se d'Espanya. Fent aquest reconeixement, m'atreveixo a opinar que això donava peu a aplicar un precepte que diu que quan no s'assoleix l'objectiu d'impedir una resolució, es poden baixar un grau les penes. El Suprem ho hauria pogut tenir en compte per deixar les penes a la meitat.

—Alguns juristes de prestigi i Amnistia Internacional alerten que la interpretació que es va fer del delict de sedició va ser 'excessivament àmplia i es va traduir en la criminalització d'uns actes de protesta legítims'.

—Jo crec que no. Aquesta condemna està molt contextualitzada amb els fets que han passat a Catalunya arran de la via unilateral cap a la independència, que comença el 6 i 7 d'octubre, i es prolonga fins el 27 d'octubre. I aquest debat es va tenir l'endemà de la sentència, quan es feia la manifestació a l'aeroport i se'n va impedir el funcionament normal. I no s'ha aixecat mai cap atestat per sedició. Per què? Doncs perquè no es desobeïa ni s'impedia cap decisió jurisdiccional. En resum, la sedició no descansa sobre la manifestació, sinó sobre l'impediment de complir una resolució judicial. I ja dic que hi ha altres manifestacions que no estan en qüestió. Cap dels incidents de la postsentència no han originat cap denúncia ni atestat per sedició.

—Us va semblar un judici just?

—El judici es va desenvolupar formalment amb garanties processals. És discutible el tema de la part documental i que no es deixessin exhibir els vídeos

al mateix moment que declaraven els testimonis. El Suprem dona una argumentació discutible. La documentació d'un procediment la deixem exhibir, lògicament, durant les declaracions. Però pel que vaig veure, les defenses i les acusacions van tenir igualtat d'armes per a presentar les qüestions prèvies, la petició dels testimonis, la petició de les pericials...

—I el dret al jutge natural?

—El Suprem crec que ho fonamenta bé. En aquells moments, l'objecte de l'acusació era per rebel·lió. Un dels objectius d'aquest delict en el codi penal és subvertir l'ordre constitucional i separar-se d'Espanya, amb un procediment no previst a la llei perquè la llei de referèndum es va declarar inconstitucional pel TC.

—Teniu experiència al Consell General del Poder Judicial, va ser-ne vocal. Com llegiu els dos comunicats del CGPJ, en què entra al debat polític i vol censurar unes declaracions de Pablo Iglesias?

—Em sembla insòlit que actui d'aquesta manera. Quan era al CGPJ i teníem el cas d'algun polític que creïem que, en les seves crítiques cap a un jutge o una sentència, sobrepassava allò que s'ha d'exigir a un membre d'un govern, sí que fèiem una declaració, però sense referir-nos a la persona ni al fet. L'endemà publicàvem una declaració genèrica, sempre es feia servir la mateixa, en què dèiem una cosa així com: 'Sol·licitem prudència i mesura als membres del govern, per la lleialtat institucional que ha de prevaldre entre institucions i poder de l'estat'. No conec cap precedent del cas Iglesias, a qui s'ha censurat amb noms i cognoms. A banda, allò que va dir no és un atac a la independència judicial, que és l'única cosa per la qual s'ha de preocupar el CGPJ.

—I després evita d'afirmar la idoneïtat de Delgado com a fiscal general, cosa que sempre s'ha fet amb tots els seus predecessors. Aquest Consell General juga a fer política?

—Aquest Consell, sí. I tres dies després d'haver-se constituït un govern

Cap dels incidents de la postsentència no ha originat cap denúncia ni atestat per sedició

On és el CGPJ criticant el PP per haver-ne blocat la renovació?

d'esquerres. Que en una setmana hi hagi hagut dues declaracions pensades a criticar el govern no té precedents. A més, l'informe del CGPJ sobre el nomenament de la fiscal general no és vinculant i només hauria de constatar si té els requisits, res més, perquè és una competència del govern. Si ara es pretén defensar que la fiscal general ha de ser independent, s'hauria de canviar la constitució. Però ho hauran d'examinar els partits polítics. I això ho fan en un moment en què se sap que el PP bloca la renovació del CGPJ des de fa un any, i hem d'escoltar públicament representants del PP dient que continuaran fent-ho. On és el CGPJ criticant el PP per haver-ne blocat la renovació? Això sí que és un impediment constitucional. Aquesta manera de fer política en fase de pròrroga a un govern que s'acaba de constituir és una politització del Consell molt negativa pel país. 📺

El cinema català pateix una crisi profunda. UNSPLASH

Audiovisual català: el naufragi

Cinema català Fins quan resistiran, els Premis Gaudí, la situació precària del cinema català?

OT BOU COSTA

És aquest diumenge i contra tota adversitat. Amb vestits de gala, maquillatge i parafernàlia, enguany per dotzena vegada, els premis Gaudí passen per sobre la corda del cinema català, cada dia més prima i sobre un abisme més gran. L'audiovisual d'aquest país ho té difícil per dissimular que s'ofega, fins i tot amb la gala de l'Acadèmia del Cinema Català, que tossudament ha provat de compensar l'agonia precària del

sector amb una institució de país que fes, alhora, d'altaveu crític. No se n'ha sortit gaire.

El problema lingüístic és el que més ressona. Però té moltes capes: a l'arrel de tot hi ha l'abandonament institucional de la defensa de l'audiovisual. I com que el català ja té bastons a les rodes en condicions normals, si tot el sector falla, és el primer perjudicat. L'any passat, no hi havia ni una desena de films candidats que fossin en versió original en català. I encara que enguany hagin revifat, la crisi és de fons. Si no es reverteix, pot deixar el

A l'arrel de tot hi ha l'abandonament institucional de la defensa de l'audiovisual

sector sentenciat. Com s'ha arribat fins aquí? Qui en té la responsabilitat? Hi ha temps d'esmenar-ho? Què s'ha de fer per canviar-ho?

La llengua també s'apaga al cinema

Si arriba un dia que l'Acadèmia del Cinema Català ha de triar entre no fer cap gala o fer una gala on totes les nominacions són de films en castellà, Isona Passola, presidenta de l'entitat des de fa set anys, respon que la faran. 'Perquè hi hem de ser.' Però la qüestió de la llengua la preocupa, com ja va alertar l'any passat. De

Als premis de cinema català hi ha pocs films nominats que siguin en català. UNSPLASH

‘Venim de molt avall i no anem cap amunt: continuem igual.’

les onze cintes que els premis Gaudí van guardonar aleshores, només tres eren en versió original en català. Enguany encara ho hem de veure, però se n’han presentat el doble que l’any passat.

Però Passola ho considera ‘un miratge’. ‘És com les pel·lícules fetes per dones.’ Són miratges perquè no hi ha canvis estructurals al funcionament de les dinàmiques del país. ‘Perquè la gent filmi en català els ha de sortir a compte. Una cosa clau per a la llengua de les produccions és la televisió. Per això la solució és a TV3.’ Les dades també constaten que aquest canvi és més una casualitat que no pas un símptoma de res, perquè tot indica que, cinematogràficament, la tendència ens envia la llengua al fons del pou.

Fa unes quantes setmanes, es va publicar un informe del periodista i professor Francesc Vilallonga que, amb la direcció de l’Acadèmia i el suport de la Diputació de Barcelona, estudia el comportament cinematogràfic dels ciutadans entre el 2013 i el 2018. Les xifres són esfereïdores. Catalunya és el quart territori europeu amb més consum de cinema (2,58 entrades per persona), però la seva llengua pròpia hi és gairebé residual.

A més, segons les dades que ha recopilat Vilallonga, cauen tres quotes. La primera, la de pantalla en llengua catalana, la suma de versions originals i doblatges, que entre el període estimat és al 2,57%. El 2018 va ser el pitjor any, amb un 2,13%. El doblatge per si sol ja és la segona: passa de 450.000 espectadors

el 2013 a 246.000 el 2018. I la tercera és la que més sobta. Dels deu milions de persones que parlen català, només quaranta-sis mil van anar al cinema a veure un film de versió original en català durant el 2018.

L’abandonament del públic i la manca d’oferta

Òscar Escuder, president de Plataforma per la Llengua, esmenta l’incompliment de la llei del cinema que es va aprovar el 2010. La llei estableix que, de manera progressiva, durant els anys posteriors a ser aprovada, s’havia d’arribar al 50% de projeccions en català a les sales de cinema. El Tribunal Constitucional espanyol, però, ho va limitar al 25%. ‘Venim de molt avall i no anem cap amunt: continuem igual.’

‘La gent no deixa d’anar al cinema perquè no li interessa, no hi va perquè les versions en català són a les deu del matí dels dies entre setmana.’ La responsabilitat, diu, és dels governs català, valencià i balear, que no han fet un pla d’exhibició cinematogràfica ben articulada al llarg del país. ‘Quan la gent pot triar lliurement’, perquè hi ha oferta i és accessible i normalitzada, ‘com passa amb les ràdios’, la gent consumeix en català. Hi ha diferències entre tots dos casos, però és així: quan no hi ha barreres, no hi ha abandonament massiu.

‘Quan es donen subvencions audiovisuals i musicals no es té prou o gens en compte el component lingüístic.’ La Generalitat subvenciona films pagant-ne el doblatge al català, i quan després els ven a les associacions majors

La llengua catalana al cinema, que està sota mínims, és una de les dues cares de la moneda. L'altra cara és la indústria: abandonada, debilitada, i cada vegada amb més rumb cap a Madrid

de distribució, no hi inclou el doblatge en català. Segons Escuder, tant les distribuïdores com els exhibidors en són coresponsables, perquè hi posen moltes reticències.

Qui vol produir no troba diners

La llengua catalana al cinema, que està sota mínims, és una de les dues cares de la moneda. L'altra cara és la indústria: abandonada, debilitada, i cada vegada amb més rumb cap a Madrid. Les produccions que es fan a Catalunya, siguin en la llengua que siguin, han baixat del 9,2% al 5,3%. Als Gaudí d'enguany, n'hi ha inscrites cinquanta-tres de catalanes (sense comptar-hi les sis fetes a altres llocs d'Europa). De les catorze que són fetes originalment en català, només n'hi ha tres amb un pressupost que assoleixi el milió d'euros, aproximadament dos punts per sota de la mitjana europea. I encara n'hi ha que s'ho han hagut de muntar amb menys de cent mil euros. Passola en diu: 'Amb el voluntarisme no n'hi ha prou. La gent vol fer pel·lícules, però si qui ha de crear les condicions perquè sigui rendible produir-les no les crea, no poden competir a Europa.'

TV3 és al centre de la diàna de les crítiques més punyents, perquè la Generalitat hi va delegar la funció de comandar l'audiovisual, i ara l'ha abandonat. Enguany, Televisió Espanyola ha produït nou sèries i TV3, només una. 'TV3 ha de tenir una partida exclusiva per a salvar l'audiovisual català. La televisió és molt important i necessita una reestructuració, però amb aquesta excusa s'ha abandonat la resta.' Sempre hi ha una raó o una altra per a no destinar més fons a l'audiovisual català. Primer van ser les retallades. Després, la suspensió de la taxa audiovisual per part del Tribunal Constitucional espanyol. I ara, un pressupost que es descongela poc. 'La responsabilitat és de Presidència i, sobretot, de Vice-presidència', afirma Passola.

I ho remata: 'Si el govern no inclou una partida finalista per a l'audiovisual català als pressupostos, Catalunya haurà perdut definitivament el tren de la modernitat de l'audiovisual, perquè al nostre voltant ja s'ha espavilat tothom. Ens n'haurem d'anar tots a Madrid. Madrid es posiciona molt bé, és la capital audiovisual del sud d'Europa.'

L'absència catalana a les plataformes en línia

Una altra de les dades que remarca l'estudi de Vilallonga és que la participació catalana en produccions espanyoles, que havia estat clàssicament molt elevada, ha minvat aquests anys del 48% al 30%. Els experts ho atribueixen al fet que Madrid s'ha endut la majoria de projectes de les plataformes en línia, com Netflix, HBO i Amazon Prime, que són la gran promesa del sector audiovisual. El 2018, la indústria espanyola va generar més de dos-cents seixanta llargmetratges.

Això també indigna Passola, que creu que el govern de Catalunya ha omès la seva responsabilitat de crear les condicions perquè les companyies vinguin a produir aquí. 'Netflix vol venir a Barcelona. Si no ve és perquè el govern no hi ha estat al darrere. No han fet res perquè vinguessin. I si governes, has de saber per on va el món. Tens estudis que et diuen que el 75% dels teus joves consumeixen audiovisual cada nit, que els joves entre setze anys i vint-i-cinc hi dediquen cinc hores al dia. I no hi fas res? Has d'oferir terrenys, recursos, facilitats!' 📺

El suplicatori: els precedents del judici polític de Puigdemont i Comín al Parlament Europeu

L'Aravot L'eurocambra ha tramitat centenars de suplicatoris que ajuden a explicar el funcionament del procediment

Puigdemont i Comín, al Parlament Europeu. ALBERT SALAMÉ

SEDA HAKOBYAN I ALEXANDRE SOLANO

Aquesta setmana, el Parlament Europeu ha començat a tramitar el suplicatori del Tribunal Suprem contra Carles Puigdemont i Toni Comín, que pot significar que acabin perdent la immunitat parlamentària i es reactivi l'euroordre contra ells, aturada després de la sentència del TJUE.

Les dades de la darrera legislatura (2014-2019) mostren que l'eurocambra ha acceptat gairebé totes les peticions d'aixecar la immunitat (90%); tanmateix, una anàlisi en més profunditat ens revela quan es refusen les demandes, per quin motiu i si hi ha biaix ideològic en les decisions.

En total, hi ha hagut cent setanta-sis suplicatoris, dels quals la majoria han estat acceptats (64%) –si bé en menor proporció que en la darrera legislatura–, un terç han estat denegats, i hi ha sis casos, inclosos els del president Puigdemont i el conseller Comín, que encara s'estudien.

Que n'hi hagi tants casos demostra que és un procediment habitual i que s'ha d'utilitzar sempre que es vol jutjar un diputat europeu. Com a exemple, un 10% són per un fet tan banal com les infraccions de trànsit, però que, si s'obre una causa judicial, no es poden aplicar sense el permís de la cambra.

Fins i tot, hi trobem un cas que va ser considerat excessiu però que mostra el respecte cap a la immuni-

tat: la fiscalia va demanar el suplicatori per tenir accés al telèfon de l'eurodiputat Gianluca Buonanno, quan ell era el denunciador. El ministeri fiscal va argumentar que la immunitat, que no permet l'escorcoll personal ni del domicili sense el permís de la cambra, s'havia de demanar independentment de la posició de l'eurodiputat en el procediment.

Quan es denega l'aixecament de la immunitat?

La principal causa de denegació dels suplicatoris és la protecció de la llibertat d'expressió. En la major part de casos que ha estat refusat (66%), les acusacions eren per difamacions, calúmnies i categories similars.

Que n'hi hagi tants casos demostra que és un procediment habitual i que s'ha d'utilitzar sempre que es vol jutjar un diputat europeu

Tanmateix, aquesta protecció ha anat variant i, en gran part, explica els canvis en la proporció dels acceptats a cada legislatura. Al començament la protecció sobre les opinions dels diputats europeus era gairebé total, però la presència creixent i desacomplexada de l'extrema dreta ha anat fent variar la posició.

El Parlament Europeu va mantenir la immunitat de l'ultra austríac Peter Sichrovsky (2000) quan va dir que el president de la comunitat jueva de Viena era un 'idiota', una 'persona desgraciada' i

Dades dels suplicatoris a partir del Legislative Observatory del Parlament Europeu. vw

que aprofitava la mort dels seus pares per a aparèixer a la televisió. També la mantingué a Alessandra Mussolini (néta del dictador), que **va acusar** sense proves els seus rivals polítics d'haver violat la llei i haver utilitzat informàtics per manipular i documentar amb l'objectiu d'apartar-la de la política. Les declaracions d'aquesta mena ara no serien protegides, si tenim en compte casos similars, i ara queda circumscrit als assumptes relacionats amb l'activitat al parlament.

Les opinions de Jean-Marie Le Pen (1998), que va **trivialitzar l'Holocaust**, o la de Bruno Gollnisch (2005), que **directament** el va negar, van marcar un abans i un després. Tot i això, encara és fortament protegida en casos relacionats amb l'activitat parlamentària i en aquesta darrera legislatura es va mantenir la immunitat de la portuguesa Ana Gomes, quan va dir que la privatització de les drassanes de Viana do Castelo (Portugal) era un cas de corrupció, i la

El cas de Puigdemont i Comín és un cas nou, amb dues sentències contraposades, la del Tribunal Suprem contra el procés i la de Slesvig-Holstein, que refusa que en la preparació i l'execució del referèndum del Primer d'Octubre hi hagués violència

de Florian Philippot, que va afirmar que Catar finançava el terrorisme.

Els altres casos refusats són per *fumus persecutionis*, és a dir, pel fet de considerar que l'acusació pretén perjudicar l'activitat parlamentària del diputat. Per posar-ne un exemple, l'eurodiputat Daniel Cohn-Bendit **va ser acusat** d'ajudar una persona cercada per terrorisme a escapar-se de la justícia i donar-li suport econòmic. Sense discutir els fets, com que les sospites eren conegudes d'ençà dels anys setanta, es podia entendre que l'acusació pretenia perjudicar la seva actuació com a eurodiputat i li van mantenir la immunitat.

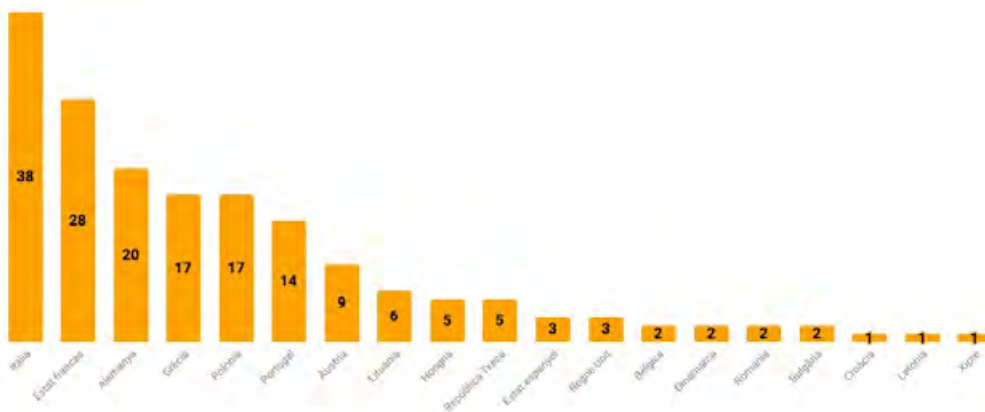
El cas de Puigdemont i Comín és un cas nou, amb dues sentències contraposades, la del Tribunal Suprem contra el procés i la de Slesvig-Holstein, que refusa que en la preparació i l'execució del referèndum del Primer d'Octubre hi hagués violència. A més, serà

un altaveu internacional de primera magnitud per a internacionalitzar el conflicte i debatre sobre la protecció dels drets fonamentals en l'estat espanyol.

La importància de la ponència

En el procediment té un **paper clau** la comissió d'afers jurídics del Parlament Europeu. Un membre de la comissió fa una ponència del suplicatori; en el cas de Puigdemont i Comín **només poden ser** els conservadors Raffaele Stancanelli o Angel Dzhambazki. Després la comissió elabora un informe favorable o contrari a la immunitat, que és votat al ple del Parlament Europeu.

Dels cent setanta-sis suplicatoris, només en un difereixen la ponència i el resultat final del procés. Concretament, el cas sobre Mario Borghesio (2006), que va titllar 'd'idiotesa judicial' la retirada de crucifixos a les aules. El ponent, del mateix país, **va proposar** de retirar la immu-

Suplicatoris segons l'estat en el qual ha estat triat el diputat. vw

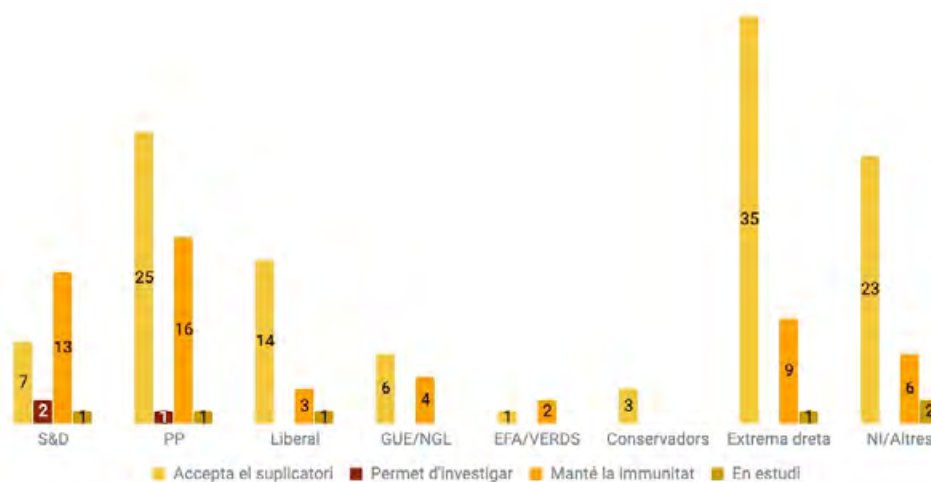
Gorostiaga, de la candidatura de l'esquerra abertzale Euskal Herritarrok, que va ser processat arran de la detenció a l'estat francès del tresorer de Batasuna amb 200.000 euros, que va justificar com a fons rebuts pel Parlament Europeu.

Una explicació pel gran nombre de suplicatoris a l'estat francès i a Itàlia és el fet que des de fa dècades tenen eurodiputats d'extrema dreta a les institucions. El partit de Marine Le Pen concentra divuit dels vint-i-vuit casos de l'estat francès, més de la meitat; i de la Lliga Nord, n'hi ha hagut onze.

Més de la meitat dels suplicatoris són contra membres de grups d'extrema dreta, o no adscrits en cap grup, però que ben sovint són també d'extrema dreta. Tot i que històricament són una petita part dels diputats, tenen un paper destacat en aquests procediments.

La relació entre l'augment de suplicatoris i la presència creixent de l'extrema dreta es veu, per exemple, en el fet que Polònia, malgrat formar part de la Unió Europea des del 2004, ja forma part dels estats membres que més vegades han demanat de retirar la immunitat a algun parlamentari.

Els suplicatoris als eurodiputats d'extrema dreta acostumen a ser per difamacions o declaracions que promouen la discriminació racial o religiosa. D'ací ve que sigui més habitual també que es permeti de retirar-los la immunitat en comparació amb els diputats socialistes, d'esquerres, verds i populars. ■

Suplicatoris segons grup polític dels eurodiputats. vw

nitat, però la comissió, per un resultat de vuit vots a cinc, va decidir que era una opinió sobre un afer d'interès públic i que, per tant, calia mantenir la immunitat.

La nacionalitat i el partit, factors clau

Els estats pels quals han estat triats els diputats és també un factor a tenir en compte. Només sis estats de la Unió Europea concentren més de dos terços dels suplicatoris i nou no han tingut mai cap diputat en aquest procediment. Concretament, són Eslovàquia, Eslovènia, Estònia, Finlàndia, Luxemburg, Malta, els

Els suplicatoris als eurodiputats d'extrema dreta acostumen a ser per difamacions o declaracions que promouen la discriminació racial o religiosa

Països Baixos, la República d'Irlanda i Suècia.

No sembla que es pugui explicar per la grandària de l'estat ni pel temps que fa que és a les institucions europees, perquè hi ha estats fundadors de l'espai comunitari europeu que no hi han tingut mai cap cas i alguns amb una població important, com ara els Països Baixos, el Regne Unit o l'estat espanyol, que no n'hi tenen cap o molt pocs.

Fins al procés actual contra Puigdemont i Comín, només hi havia un cas contra un eurodiputat triat a l'estat espanyol i, de fet, no hi havia participat la justícia espanyola. És l'eurodiputat Koldo

7 DIES

{ La selecció de la setmana { 13-17 de gener

Dimecres 15.

Toni Comín: 'Les grans victòries de l'independentisme vénen d'Europa'

ALBERT SALAMÉ

Dimecres 15.

El mapa jurídic de la situació del president Torra

ALBERT SALAMÉ

Divendres 17.

Guia sobre el suplicatori de Puigdemont i Comín al Parlament Europeu

ALBERT SALAMÉ

Carles Puigdemont i Toni Comín, al Parlament Europeu. ALBERT SALAMÉ

Guia sobre el suplicatori de Puigdemont i Comín al Parlament Europeu

Europa Tota la informació sobre el suplicatori a què se sotmetran els eurodiputats Carles Puigdemont, Toni Comín i probablement Clara Ponsatí

ROGER GRAELLS FONT
JOSEP CASULLERAS NUALART

El Parlament Europeu ha començat a **tramitar** el suplicatori sol·licitat pel Tribunal Suprem espanyol contra el president Carles Puigdemont i el conseller Toni Comín. La justícia espanyola necessita que l'eurocambra els retiri la immunitat com a eurodiputats per a continuar reclamant-los amb l'euroordre, suspesa a Bèlgica però no retirada pel Suprem. Probablement, la consellera Clara Ponsatí també serà sotmesa al suplicatori una volta esdevingui

eurodiputada a partir del 31 de gener, quan es faci efectiu el Brexit i sigui designada.

Tanmateix, la concessió o no del suplicatori no implica pas perdre l'escó al parlament. Puigdemont, Comín i Ponsatí podrien continuar essent eurodiputats. Això sí, les euroordres es reactivarien i serien les justícies belga i escocesa que acabarien decidint si extradir-los a Espanya o no.

Qui estudia el suplicatori?

La Comissió d'Affers Jurídics del Parlament Europeu és l'organisme encarregat d'estudiar el suplicatori i d'elaborar un informe favorable o contrari a

El suplicatori contra Puigdemont i Comín probablement no es resoldrà fins passat l'estiu

retirar la immunitat que s'ha de sotmetre a votació al ple del parlament, que l'aprova o el refusa per una majoria simple. No es permet de presentar-hi esmenes i el vot és nominal i públic. El president de la cambra, David Sassoli, és l'encarregat de comunicar formalment la decisió final als eurodiputats afectats i a Espanya.

El termini del suplicatori

El suplicatori no té termini establert. Experts consultats diuen que és un procés llarg, que pot durar mesos. El suplicatori contra Puigdemont i Comín probablement no es resoldrà fins passat l'estiu.

Hemicicle del Parlament Europeu a Estrasburg. ALBERT SALAMÉ

Probablement els casos de Puigdemont i Comín, i l'eventual de Ponsatí, s'agruparan en un sol cas d'anàlisi a la Comissió d'Afers Jurídics

Quan es reuneix la comissió?

Habitualment, la comissió es reuneix una vegada cada mes. La pròxima reunió prevista és el 27 de gener, quan començarà a estudiar-se la petició de la justícia espanyola. **L'agenda de tot l'any 2020** és pública: el 17 de febrer, el 18 de març, el 20 d'abril, el 4 de maig, el 27 de maig, el 22 de juny, el 13 de juliol, el 2 de setembre, el 28 de setembre, el 26 d'octubre, el 16 de novembre, el 2 de desembre i el 7 de desembre. Els debats de la comissió són a porta tancada.

Qui forma part de la comissió?

La comissió és composta per **vint-i-cinc membres i vint-i-dos suplents**. N'és presidenta la britànica Lucy Ne-

thsingha (Renovar Europa), que tanmateix deixarà de ser eurodiputada a conseqüència del Brexit el 31 de gener. Els tres vice-presidents són els alemanys Sergey Lagodinsky (Verds-ALE) i Marion Walsmann (PP Europeu) i l'italià Raffaele Stancanelli (ECR). De l'estat espanyol, hi ha com a vice-president Ibán García del Blanco (PSOE), com a membre Esteban González Pons (PP) i com a suplents Jorge Buxadé (Vox) i Javier Nart, que continua essent eurodiputat malgrat haver-se donat de baixa de Ciutadans.

El 27 de gener es designarà un ponent rotatori entre tots els membres perquè porti el pes del cas. No podrà ser cap dels eurodiputats espanyols ni tampoc del grup parlamentari on s'acabin integrant

Puigdemont i Comín, pendents de ser acceptats al grup Verds-ALE.

Els dos possibles ponents

Fonts de l'eurocambra han explicat a VilaWeb que probablement els casos de Puigdemont i Comín, i l'eventual de Ponsatí, s'agruparan en un sol cas d'anàlisi a la Comissió d'Afers Jurídics. El ponent serà l'eurodiputat encarregat de redactar l'informe que, si tira endavant el procediment, es votarà al ple del Parlament Europeu. El torn és rotatori entre els grups, i el següent *a priori* l'haurien d'assumir els Conservadors i Reformistes Europeus (ECR).

Aquest és el grup parlamentari on hi ha Vox, i **els dos membres que podrien ser designats ponents són d'extrema dreta**. L'un és l'italià Raffaele Stancanelli, un dels vice-presidents de la comissió, del partit d'extrema dreta i euroscèptic Fratelli d'Italia. La candidatura d'aquest partit **va incloure** el besnet del dictador feixista Benito Mussolini. L'altre és el búlgar Angel Dzhambazki, que **va participar** en un acte de Vox a l'eurocambra i que ha estat denunciat per **insults racistes** contra eurodiputats.

Què pot fer descarrillar el suplicatori?

L'advocat Gonzalo Boye quan parla del suplicatori diu sempre que serà 'el judici al judici', és a dir, que el president Puigdemont i el conseller Comín aprofitaran el procediment del suplicatori per posar damunt la taula totes les contradiccions, arbitrarietats, vulneracions de drets i irregularitats del procés ju-

dicial del Tribunal Suprem espanyol contra els dirigents independentistes.

I una manera de fer-ho serà exposar com a argument contra l'aixecament de la immunitat la sentència del Tribunal Superior de Slesvig-Holstein que diu que Puigdemont no va cometre cap delictes equivalent al de la rebel·lió o la sedició. És una sentència d'un tribunal europeu sobre els mateixos fets pels quals la justícia espanyola vol que el Parlament Europeu s'avingui a retirar la immunitat de Puigdemont i de Comín. És a dir, els vol jutjar per uns fets pels quals ja han estat jutjats. I encara més: la sentència alemanya es contradia amb la sentència del Suprem espanyol pels mateixos fets pels quals va condemnar uns altres acusats a penes de nou anys a tretze anys de presó. Els membres de la Comissió d'Affers Jurídics tindran aquesta contradicció a les mans.

Aquesta comissió no ha de prendre decisions judicials; ha d'avaluar políticament la conveniència de retirar la immunitat a dos eurodiputats que són perseguits judicialment per l'alt tribunal espanyol. I haurà de valorar elements polítics, és a dir, si hi ha persecució política i, doncs, si caldria protegir Puigdemont i Comín. Quan es faci evident la contradicció entre allò que diu la justícia espanyola i allò que diu la justícia alemanya, què diran els membres de la comissió? Poden decantar-se per una doctrina o una altra? Haurien de recórrer a l'autoritat judicial: al Tribunal de Justícia de la UE.

Això pretén la defensa del president i el conseller: que sigui la justícia europea que ho aclareixi, que s'hi pronunciï. I que ho faci, si cal, sobre alguns aspectes d'error procedimental que **Boye ha assenyalat en el recurs** que ha presentat fa poc al jutge

instructor del Suprem, Pablo Llarena, com ara el fet que Llarena no té competència per a demanar el suplicatori i no pot conèixer de la causa contra Puigdemont i Comín perquè ja no són diputats del Parlament de Catalunya, sinó eurodiputats. Boye hi afegia que el Suprem no és competent per a sol·licitar el suplicatori, sinó que ho és el Ministeri de Justícia espanyol. L'advocat ja va advertir Llarena que si no ho posava en coneixement del Parlament Europeu ho farien ells, i que en qualsevol cas ho podrien dur directament al TJUE.

Una majoria favorable

Si el suplicatori s'aprovés a la comissió, s'acabaria votant al ple de l'eurocambra, probablement enmig d'un debat polític sobre Catalunya i Espanya. Hi tenen majoria absoluta el PP Europeu i el grup dels Socialistes i Socialdemòcrates, dels quals

formen part el PP i el PSOE, respectivament. Per tant, si el suplicatori arribés a l'última fase segurament es concediria.

Tanmateix, Comín deia en una **entrevista a VilaWeb** que podrien perdre el suplicatori però guanyar una batalla política: 'Si el suplicatori avança, se suscitarà un debat al Parlament Europeu. I tindrem l'oportunitat d'explicar-nos molt millor. I deixar veure a tothom de manera molt més clara que Espanya es troba en una deriva autoritària i que el problema que té és que no ha trencat amb el franquisme. Que la transició és una farsa i que la cultura política espanyola és autoritària. Però jo, en el fons, no voldria només guanyar aquest debat. També voldria guanyar la votació. Hem d'aspirar a guanyar tots els fronts del suplicatori. És una de les lliçons: no donar-nos mai per vençuts.'

Els precedents

A la legislatura actual (la novena) hi ha quatre casos en estudi i un altre que ja s'ha resolt. La majoria dels suplicatoris tenen relació amb casos diversos de difamacions (investigacions per injúries, calúmnies...), i entre la sisena legislatura i la vuitena el nombre de casos ha augmentat, probablement per la presència més gran de membres de l'extrema dreta a l'eurocambra. En total, s'han concedit 114 suplicatoris (64,8%) i se n'han denegats 53. En tres casos, s'ha permès que la justícia investigués l'eurodiputat afectat, però sense que el pogués jutjar. ■

Carles Puigdemont i Toni Comín, amb la credencial d'eurodiputats. ALBERT SALAMÉ

JOSEP MARIA TORRES

‘És trist que la Generalitat proposi solucions després de tres morts i set ferits’

Parlem amb el portaveu de Cel Net, un dels col·lectius que batalla de fa anys per fer visibles els problemes creats per la indústria petroquímica

JOSEP REXACH FUMANYA

L'explosió d'abans-d'ahir a la planta d'IQOXE ha obert en canal el debat sobre la seguretat del complex petroquímic de Tarragona, el més gran del sud d'Europa. Al Camp de Tarragona no és pas nova, la controvèrsia. Ja fa temps que diverses organitzacions denuncien que la població hi és exposada a un aire contaminat. Però l'accident d'abans-d'ahir, amb tres morts i set ferits, ha posat el focus sobre la Generalitat. Els col·lectius demanen que l'administració controli el nivell d'emissions, canviï la legislació per a sotmetre les empreses a un control més rígid i es millorin els protocols d'actuació, que ahir no van funcionar. En parlem amb Josep Maria Torres, portaveu de Cel Net, un dels col·lectius que fa anys que batalla perquè el problema surti a la llum.

—Per què us heu manifestat?

—Perquè fa uns sis anys que vam reclamar al Parlament de Catalunya un seguit de mesures que creïem necessàries per a afrontar la situació que tenim de convivència entre el complex petroquímic i la ciutadania. Es van fer unes propostes i, per unanimitat, el parlament les va aprovar. Sis anys més tard ens trobem que no se n'ha convertit cap en llei. Només es va fer una taula de treball que realment no ha portat cap resultat. I després de molts anys fent denúncies i queixes, ha passat allò que tots sabíem que passaria.

—Què demaneu?

—Reclamem tres eixos molt clars. Un és la legislació i la regulació d'aquest complex petroquímic. Considerem que la legislació, tant pel que fa a emissions com a controls de l'administració en la indústria química, és totalment obsoleta.

—No és sotmesa a cap control?

—No. Si tu ara demanes a l'administració quines són les emissions del polígon i què respirem, l'única cosa que trobaràs són uns estudis que fem nosaltres com a plataforma, finançats per l'Ajuntament

No es funciona així en un context de risc com el que vivim

No pot ser que el complex petroquímic més gran del sud d'Europa no tingui una regulació i una legislació específica

del Morell –perquè la resta se n'han desvinculat tots per pressions del sector petroquímic–, i un altre fet per l'empresa Repsol sobre el polígon nord. Però on hi ha hagut l'accident és al polígon sud, que és el que toca més a Tarragona i afecta més habitants. Si demanes a l'administració quins compostos floten en l'aire, no t'ho sabrà dir ningú. I som al 2020.

—Parleu-nos de la regulació.

—No pot ser que aquestes empreses continuïn funcionant amb autoregulació. La Generalitat ha de fer una regulació molt més àmplia per evitar aquesta accidents. En alguns casos són empreses molt obsoletes, que no saps ben bé què produeixen, i que són elles que informen l'administració sobre la seva activitat. Haurien de tenir la mateixa normativa d'una central nuclear. És que és un polvorí. Ha petat aquest tanc, però en podria petar un altre i no sabem què pot passar. És d'un interès prou general perquè la Generalitat en faci un control més exhaustiu. I el tercer punt són els mecanismes de comunicació i coordinació. S'han de tenir molt ben preparats els protocols de funcionament per a un cas de risc com aquest. I la població n'ha d'estar ben informada. No ens poden prendre com a menors d'edat.

—Ho dieu perquè no es van activar les sirenes?

—Sí, que per por de l'alarmisme no s'activin les sirenes de confinament. El conseller Buch diu que van decidir de no activar-les després d'una anàlisi de toxicitat que va sortir negativa. Home, no fotem! I si ho hagués estat, què? Ja ens hauria afectat. No es funciona així en un context de risc com el que vivim.

—Al desembre l'Ajuntament de Tarragona va encarregar el primer estudi sobre la qualitat de l'aire. Però què diuen els estudis que heu encarregat vosaltres?

—En el primer estudi vam detectar vuitanta compostos orgànics volàtils i un seguit d'hidrocarburs, alguns dels

quals cancerígens, en uns nivells molt elevats. El fet més preocupant és que la Generalitat no en tenia ni idea.

—Un altre estudi fet per Repsol diu que cap emissió no supera els límits legals.

—Per això demanem un canvi de legislació. Justament perquè la legislació no és feta per a un context tan específic com és un complex petroquímic en una àrea urbana d'aquesta mena. Territori i Sostenibilitat analitza la qualitat de l'aire, com demana la legislació, des d'una perspectiva urbana: òxid de nitrogen, òxid de sofre... Contaminants típics dels cotxes. Però nosaltres, aquí a Tarragona, respirem nivells molt alts d'1.3 butadiè i àcid ascètic, compostos que no es detecten enlloc sinó en un complex petroquímic. I no hi ha cap legislació que en reguli els nivells. Per tant, ells compleixen la legislació? Sí, és clar. Però no pot ser que el complex petroquímic més gran del sud d'Europa no tingui una regulació i una legislació específica.

—Just a tocar hi ha la Universitat Rovira i Virgili, que té l'Institut Català d'Investigació Química i l'Institut d'Investigació Sanitària Pere Virgili. No han fet estudis anuals sobre l'impacte de la petroquímica en la població?

—No, les universitats fan els estudis que els financen i els paguen les administracions. Se'ls ha de sol·licitar. Nosaltres vam treballar amb la UPC, tot i que hauríem pogut treballar amb ells.

—Però a vegades el centre pot tenir la iniciativa d'investigar sobre allò que passa a pocs quilòmetres.

—Estaria molt bé. Ara es van activant. Abans eren molt recelosos a col·laborar amb les plataformes i els ajuntaments que ens queixàvem de la situació. Entenem que amb la proposta de l'Ajuntament de Tarragona de pressupostar 200.000 euros per a fer un estudi la URV hi participà.

—Fins ara quin ha estat el paper dels ajuntaments?

—Fins ara els ajuntaments de Tarragona, de la Pobla de Mafumet, de la Cononja, Constantí... tots, sempre han fet la mateixa cantarella: que si la Generalitat ja hi està al darrere, contraestudis, contraformacions... Nosaltres vam començar a treballar amb quatre municipis molt petits, que en principi haurien de tenir molt poca pressió per part de l'administració i la indústria química, perquè financessin un estudi sobre la qualitat de l'aire que valia 60.000 euros, no pas més que un concert de festa major. I això ja era una radiografia claríssima del que respirem. Doncs de tots quatre, només en va quedar un, el Morell. Els altres van rebre pressions.

—Què en penseu, que hagi hagut de passar una desgràcia com aquesta per obtenir atenció mediàtica?

—És trist que es proposin solucions després de tres morts i set ferits. Tota la població fa anys que protesta i és conscient d'on som. Avui els mitjans se'n fan més ressò, però aquí la gent ja sap d'on venim perquè hi ha incidents periòdicament.

—Quins hi ha hagut aquests darrers anys?

—D'una fuga d'1.3 butadiè el 2010, que hauria pogut ser molt greu per a la població, fins a una fuga de tones i tones de nafta, que és la substància amb què s'obté la gasolina, als aqüífers. Va arribar fins a Tarragona i se'n van adonar perquè els pagesos, quan regaven, sentien molta pudor de gasolina. De fet, era com si reguessin amb gasolina. Repsol també va contaminar el riu Francolí, un episodi que es va liquidar amb una multa, i ara treballem amb la denúncia al poble de Vilallonga perquè constantment hi ha un núvol de pols blanca. Hem comptat deu incidents aquests últims cinc anys. En diem 'incidents' perquè no arriben al punt d'accident. Un accident és el que hi va haver ahir, en què hi ha hagut víctimes.

—Aquesta setmana també s'ha estrenat la nova variant de Vandellòs, però que

Imatge de l'explosió. SERGI PONS

limita les comunicacions a Salou, l'Hospitalet de l'infant i fins i tot a Tarragona. Hi ha un cert abandonament del sud del Principat?

—Si una cosa m'enutja de debò és que sempre ens parlen dels diners que aporta la indústria química i nuclear. Però les dades ens diuen que la renda *per capita* més baixa de Catalunya és la província de Tarragona. És on hi ha més pobresa i menys renda *per capita*, i a sobre tenim dues centrals nuclears i un complex petroquímic. Ens envien tota la brossa. L'única cosa que fa de contenció és la indústria turística, però tampoc no és gaire ecològica. Tarragona és la província abandonada de Catalunya. Aquests municipis que viuen al costat del complex petroquímic tenen rendes *per capita* molt baixes. Els que tenen milers de milions de beneficis són les empreses, que reverteixen en festes majors i futbol, això sí. Regalen paelles, tenim tots els equips a primera catalana i donen diners als capgrossos i a les colles castelleres. I així tothom calla. 📺

Tota la població fa anys que protesta i és conscient d'on som. Avui els mitjans se'n fan més ressò, però aquí la gent ja sap d'on venim perquè hi ha incidents periòdicament

Ursula Von der Leyen i Josep Borrell. ACN

S'afebleix la influència espanyola en llocs clau de la Comissió

Europa Els principals noms de confiança de l'estat espanyol a Europa han perdut poder amb l'arribada de Von der Leyen

OT BOU COSTA

El president Carles Puigdemont i el conseller Toni Comín han semblat nerviosisme entre la burocràcia espanyola, que fa temps que intenta que el cas català no cristal·litzi com un afer europeu. La seva entrada a Estrasburg s'immergeix en les reformes que han sacat la Comissió Europea des que caducà el mandat de Jean-Claude Juncker. Els canvis que ha hagut d'emprendre la seva successora, Ursula Von der Leyen, obren

una esclatxa per a la posició de l'independentisme català. D'una banda, perquè el pinyol d'influència espanyola s'havia fermat molt a l'entorn de la figura de Juncker, i ara s'ha hagut de redistribuir. D'una altra, perquè els plans de Von der Leyen han bandejat Espanya, per efecte col·lateral, a un segon pla, encara que la premsa espanyola ho presenti a l'inrevés.

Juncker plega, els seus satèl·lits espanyols es disgreguen

L'arribada de l'alemanya Ursula Von der Leyen al capda-

L'arribada de l'alemanya Ursula Von der Leyen al capdavant de la Comissió ha espolsat l'entorn de Jean-Claude Juncker

vant de la Comissió ha espolsat l'entorn de Jean-Claude Juncker. Al voltant del luxemburguès hi oscil·laven dos noms de pes. El primer, la valenciana del PP Clara Martínez Alberola, la seva cap de gabinet: un gat vell de la burocràcia europea, el funcionari espanyol que fa més temps que hi treballa. Els qui la coneixen diuen que té Brussel·les apamat, com si fos casa seva, i que presenta un perfil transversal amb molta intuïció política. Alberola ha treballat braç a braç amb el govern espanyol quan li ho han demanat. És amiga de

Jean-Claude Juncker. ACN

tota la vida de l'ex-conseller valencià i diputat europeu del PP Esteban González Pons (van néixer el mateix dia i al mateix hospital), i per al seu càrrec d'assessora de l'ex-president de la comissió José Manuel Durão Barroso la va avalar Ignacia de Loyola de Palacio, ex-ministra amb José María Aznar. El govern de Mariano Rajoy la va homenatjar amb la concessió de la gran creu de l'Orde d'Isabel la Catòlica.

El segon nom, molt més temut pels eurodiputats i amb molt més de renom, era l'alemany Martin Selmayr. Va precedir Alberola dirigint l'equip de Juncker i, més tard, va cedir-li el lloc per convertir-se en secretari general de la Unió Europea en una carambola tan tèrbola que va acabar essent un dels escàndols més seriosos per a la Comissió. Selmayr es va presentar per ser secretari general adjunt quan encara faltava temps perquè s'ex-

haurís la legislatura de qui era llavors secretari general, Alexander Italianer. Només tenia una rival, que participava en la maniobra: Clara Martínez Alberola. La valenciana va retirar-se al darrer moment i quan feia minuts que Selmayr havia adquirit el dret de cobrir la futura vacant Juncker va anunciar que Italianer es jubilava, d'improvís i sense haver-ne avisat els comissaris. D'aquesta manera, Selmayr va deixar lliure el càrrec de cap de gabinet de Juncker, i Alberola el va rellevar.

Així tots dos remenaven les cireres a l'equip d'un Jean-Claude Juncker de tarannà sovint absent i displicent que no els cedia protagonisme, però sí poder. Tanmateix, ara la força dels íntims del ja ex-president de la comissió s'ha gairebé esfumat. A començament de mes, la nova presidenta, Ursula Von der Leyen, va encarregar a Alberola que fos la mà dreta de Michel

La mà dreta de Martin Selmayr era el grec Margaritis Schinas, que ha deixat de ser director general de Comunicació de la Comissió, i per tant el rostre públic de les conferències de premsa setmanals

Barnier per a capitanejar les negociacions post-Brexit amb el govern britànic, i alhora va enviar Selmayr a fer de representant de la Unió Europea a Àustria. D'ara endavant, doncs, recauen sobre tots dos tasques molt més delimitades i concretes, i l'extensió de la seva capacitat d'influència contra els interessos de l'independentisme català, que Selmayr també combatia fèrriment per proximitat amb Alberola, ha esdevingut gairebé inoperativa.

El tercer braç, el portaveu Margaritis Schinas, vinculat al PP espanyol

La mà dreta de Martin Selmayr era el grec Margaritis Schinas, que ha deixat de ser director general de Comunicació de la Comissió, i per tant el rostre públic de les conferències de premsa setmanals. En el seu antic rol, Schinas controlava les portes d'entrada i de sortida de tot allò de què s'informava a la Comissió i des de la Comissió. Primer, perquè era potestat seva 'informar els membres de la Comissió sobre l'opinió pública interna dels estats membres', i això li concedia un paper de tallafocs que, tingués l'abast que tingués, ara ja no hi és. I si hi fos, no tindria pas un camí gaire planer: amb el pas per Alemanya del president Puigdemont quan Von der Leyen era ministra de Defensa del govern de Merkel, i amb la condició d'eurodiputats tant d'ell com de Toni Comín, l'afer català és damunt la taula.

I, en segon lloc, Schinas parlava en boca de Juncker i del seu equip. Tenint-ne la confiança absoluta, les opi-

Josep Borrell és el miratge enmig de la reestructuració de la Comissió que fa que sembli que Espanya hi ha millorat la presència

nions de Schinas eren les de la Comissió, el seu to era el de la Comissió i l'hostilitat de les paraules que triava era l'hostilitat de la Comissió. La posició oficial de la Comissió Europea sobre Catalunya era ben clara: 'És un afer intern d'Espanya.' Però tot allò que la podia adornar, que té un gran valor en un cas com aquest, era a les mans de Margaritis Schinas. I la seva posició personal sobre el conflicte català no és ni neutral, ni innocent ni distant.

És casat amb Mercedes Alvargonzález, la cap de gabinet de Manfred Weber (a qui, sigui dit de passada, Von der Leyen va trepitjar per arribar a la Comissió). Tots dos són alts funcionaris de la Unió Europea, professionals forjats en el vernís elitista de l'alta burocràcia continental. Ella és asturiana i cosina de Rodrigo Rato. De fet, fou un germà seu qui presentà l'aval de tres milions d'euros amb què l'ex-vice-president d'Aznar va esquivar la presó. És molt clar que, tal com Albarela, Alvargonzález, militant del Partit Popular, i el seu marit estaven ben enllaçats amb el govern espanyol i l'oligarquia de l'estat.

Però el seu matrimoni és només una part menor del

Un Borrell amb el càrrec desnerit i quasi buidat és l'única cosa que queda d'una legislatura en què el tàndem d'Albarela i Schinas

l·ligam amb el Partit Popular espanyol. Schinas és un buròcrata europeu de pura raça, ja des que estudià al Col·legi Europeu de Bruges. Va treballar durant catorze anys a la comissió de Transport, d'on van ser comissaris, successivament, l'ex-ministre de la UCD Marcelino Oreja i els ex-ministres d'Aznar Abel Matutes i Ignacia de Loyola de Palacio. N'és un fidel aliat, altra vegada, Esteban González Pons, que va ser l'únic a defensar-lo durant les controvertides sessions per a escollir-lo nou comissari per a la Promoció de l'Estil de Vida Europeu, càrrec que ocupa de fa ben poc.

El poder aigualit del comissari Borrell

L'ex-ministre d'Afers Estrangers espanyol Josep Borrell és el nom parany, el miratge enmig de la reestructuració de la Comissió que fa que sembli que Espanya hi ha millorat la presència, el prestigi i el marge d'intervenció. Res més lluny de la realitat. La presidenta Von der Leyen ha canviat de dalt a baix l'organigrama de la comissió per concentrar el poder real en un equip petit i ben avingut de tres vice-presidents amb funcions executives, i cinc

que només són simbòlics i amb atribucions de coordinació, perquè hi ha supeditat els comissariats.

Aquests canvis han arraconat les vice-presidències de Margaritis Schinas i de Josep Borrell. En el cas del segon, la relegació és encara més fonda: Federica Mogherini, la seva antecessora, era vice-presidenta principal, i encara abans, amb Cathy Ashton, el lloc que ara ocupa Borrell de vice-president purament coordinador era el tercer càrrec de la Unió Europea, darrere dels presidents de la Comissió i del Consell (que ara són Von der Leyen i Charles Michel). A més, l'objectiu de Michel d'ençà que el van investir ha estat d'enfortir la seva presència diplomàtica, i Borrell tem que això el debiliti.

Més. A Brussel·les va sorprendre la quantitat de nomenats per a comissaris que eren esquitxats per escàndols de corrupció. La francesa Sylvie Goulard, la romanesa Rovana Plumb, el polonès Janusz Wojciechowski i Josep Borrell són investigats o encausats per delictes econòmics. Alguns experts han suggerit que Von der Leyen va triar els noms expressament, per a escudar-se de les inves-

tigacions per malversació de fons i mala gestió amb què els jutges alemanys sotgen de fa mesos el seu mandat com a ministra de Defensa alemanya. Això posa clarament en dubte que el nomenament de Borrell sigui polític i, molt més encara, que darrere hi hagi una maniobra per a fer feina contra Puigdemont, Comín i Junqueras.

En certa manera, doncs, un Borrell amb el càrrec desnerit i quasi buidat és l'única cosa que queda d'una legislatura en què el tàndem d'Albarela i Schinas, condicionant directament Selmayr i el president Juncker, i amb el suport de la presidència d'Antonio Tajani al parlament, no va parar de posar bastons a les rodes a l'independentisme català. Tanmateix, la presència d'Espanya no s'ha pas esvaït del tot a la Unió Europea, ni a l'escenari ni entre bastidors. Rere la importància creixent de l'eurodiputat González Pons, Luis Romero Requena continua movent fils com a director general dels Serveis Jurídics de la comissió, igual com farà Jaume Duch, condecorat pel rei d'Espanya i per Societat Civil Catalana, que dirigeix la comunicació de l'eurocambra. 📺

TONI COMÍN*‘Les grans victòries de l’independentisme vénen d’Europa’*

Entrevista a l'eurodiputat al seu despatx el primer dia de feina al Parlament Europeu

ALBERT SALAMÉ

ANDREU BARNILS

El conseller Toni Comín (1971) és eurodiputat europeu de ple dret després de set mesos de batalla judicial. Finalment, els seus votants ja el tenen dins el parlament treballant. VilaWeb l'acompanya de l'hemicicle al seu despatx, on fem l'entrevista. Tardem trenta minuts a arribar-hi: Comín saluda uns catalans entusiastes, molta premsa espanyola l'atura, es troba amb el diplomàtic espanyol i eurodiputat Ernest Urtasun al pont que comunica amb els despatxos i, una vegada dins, a mitja entrevista, Comín surt un moment a parlar amb Boye. És un primer dia intens.

—Fa vint-i-quatre hores que sou en aquest edifici. Com us sentiu?

—Els meus sentiments es poden resumir en quatre idees. Primera, reconeixement i recompensa. El nostre esforç ha tingut un resultat. Hem defensat una estratègia de l'exili que va ser molt poc compresa. I fins i tot bescantada per uns i altres. Hem sentit coses molt dures sobre què era i quin sentit tenia l'exili. Nosaltres sempre dèiem que l'exili era una estratègia imprescindible. Ara es demostra. Les grans victòries de l'independentisme vénen d'aquí. Vénen d'Europa. Sempre vam dir que trigariem més o menys, però donariem fruits. Ara s'ha demostrat.

—Segon sentiment?

—Indignació. L'Oriol no és aquí. I això és una aberració. L'enèsima. Hi ha un abús absolut i una deshonestedat manifestada del Tribunal Suprem (TS). Tot s'ha muntat per poder desobeir la resposta europea. Han fet la pre-judicial, una peça separada, fan la sentència abans de la resposta que he demanat. Tot planificat i programat. La barbaritat de dictar sentència sense esperar el tribunal no té nom. I el TS afirma que si de cas ja creurem en els casos que vinguin d'ara endavant, però en el de Junqueras, no. Indignació seria el segon.

—Tercer?

—Responsabilitat. Ara tenim una espasa

Sempre dèiem que l'exili era una estratègia imprescindible. Ara es demostra

Ara tenim una espasa molt més grossa per a lluitar en aquest combat èpic per l'autodeterminació de Catalunya

molt més grossa per a lluitar en aquest combat èpic per l'autodeterminació de Catalunya. Tenim unes armes molt més grosses. I per tant la responsabilitat és més gran. Hem de ser capaços d'utilitzar aquesta arma d'una manera intel·ligent i valenta.

—**Finalment, quart:**

—Emoció. Rebem desenes i desenes de missatges aquests últims dies. Que ens diuen 'ploraré, que la vostra entrada és una victòria per a nosaltres'. Jo he de vigilar de no deixar-me endur per les emocions, perquè veus que són centenars de milers de persones que saps que entren amb tu. I després hi ha una carpeta íntima: en moments intensos com aquests de la teva biografia sempre són moments de nostàlgia de la gent que no tens. Que no són amb tu. Cadascú té els seus. Penso en un germà.

—**Quins fruits en podeu treure, del Parlament Europeu?**

—Bàsicament, dos: un és el reconeixement internacional de Catalunya com a república. L'altre, el canvi de paradigma sobre l'autodeterminació. Totes dues van molt lligades, perquè Catalunya ha de liderar aquest canvi de paradigma. El president sempre es fa una pregunta que recullo: el món, com vol canviar les seves fronteres? Només es pot fer de dues maneres: de manera pacífica i negociada, o en un conflicte no precisament pacífic. En el cas d'Europa encara és més interessant.

—**Per què?**

—Perquè Schengen vol dir que fer més estats no vol dir que facis més fronteres. Per tant, l'autodeterminació a l'interior de la UE hauria de ser vista de manera radicalment nova. El canvi de paradigma és veure que a la UE les ampliacions internes s'han de preveure i regular d'una manera normal. Reconèixer l'autodeterminació dins la UE hauria de ser molt més fàcil. Perquè l'impacte de la independència és molt més baix. El gran enemic del dret d'autodeterminació és el principi d'estabilitat. I aquí desapareixeria. Crec que

tenim tots els números per liderar aquest canvi de paradigma. Però això val per a Escòcia, Flandes o el que sigui.

—**Avui Puigdemont ha parlat en anglès. Vós també el fareu servir?**

—No. Jo faré servir el francès. Un dia espero poder fer servir el català. A mi el francès m'agrada molt. Si parlés en castellà, tothom m'escoltaria amb traducció simultània. En francès m'assegura que moltíssima més gent m'escolta sense intermediaris. M'estimo més dirigir-me amb una llengua més comuna.

—**M'agradaria que em valoréssiu el president del parlament, Sassoli.**

—Va tenir una actuació molt meritòria, el 19 de desembre. Però divendres crec que el parlament hauria hagut de fer una consulta abans de prendre la decisió de no acceptar Junqueras. Una consulta a la justícia. Ara, tot això no s'ha acabat. I crec que ell és un demòcrata. Ho ha demostrat.

—**Comín i Puigdemont volen entrar al grup Verds-ALE. No és pas clar com acabarà.**

—Hi ha hagut un canvi d'ERC, positiu. Jo sempre dic que tot és bo si acaba bé. M'hauria agradat que ERC des del minut 1 hagués donat suport a la nostra entrada? Sí. Però hi dona suport ara. I això és positiu. I no tan sols ERC. ALE ja ha dit que ens hi vol. Ara falta que el grup dels Verds, i el seu buró, decideixin el què.

—**Al matí hem parlat amb Lambert. No hi sembla pas gaire a favor (vídeo).**

—Ho he vist. I em dol. No hem parlat mai directament i ens trobem aquesta actitud seva. I ens diu que ens n'anem amb els nostres amics de la NV-A. I no hem d'anar a GUE, on tenim els nostres amics de Die Linke? O els del Sinn Féin? O a l'ALE, amb l'SNP? Per què no al grup liberal, on tenim els amics eslovencs, que ens han ajudat com el que més? Ho trobo poc cortès, això que ha fet el senyor Lambert. Si parla de nosaltres, que s'informi més bé. Si hem de ser desagradats del NV-A, que ens han ajudat sempre a Bèlgica, en canvi de res, també hem de

ser desagraïts amb Die Linke, que ens va ajudar com ningú a Alemanya, o amb els liberals eslovens? No entenc la seva posició, de debò.

—**Iratxe Garcia, dirigent del PSOE i dels socialistes europeus, ha dit tres coses: assumim que Puigdemont i Comín són eurodiputats. Sí a la desjudicialització del conflicte. I volem deixar treballar la justícia, i el suplicatori deixa treballar la justícia.**

—Si tot això no fos tan seriós, l'argument de la senyora Iratxe faria riure: hem de deixar treballar la justícia, o hem de desjudicialitzar el conflicte? Són coses incompatibles. No ensarronem l'oient. O judicialitzen, o desjudicialitzen. Quan els socialistes votin, sabrem què volen. Pels seus fets ho sabrem. I també veurem què voten els socialistes europeus, que potser no és igual que els espanyols. O si hi ha diferències entre els liberals europeus i els espanyols. Ara, també et dic que podem perdre el suplicatori i guanyar una batalla política.

—**Com?**

—Si el suplicatori avança, se suscitarà un debat al Parlament Europeu. I tindrem l'oportunitat d'explicar-nos molt millor. I deixar veure a tothom de manera molt més clara que Espanya es troba en una deriva autoritària i que el problema que té és que no ha trencat amb el franquisme. Que la transició és una farsa i que la cultura política espanyola és autoritària. Però jo, en el fons, no voldria només guanyar aquest debat. També voldria guanyar la votació. Hem d'aspirar a guanyar tots els fronts del suplicatori. És una de les lliçons: no donar-nos mai per vençuts.

—**Toni Comín hauria votat no a Pedro Sánchez?**

—Hauria estat molt millor negociar junts i sense prometre els vots abans de començar el resultat de la negociació. I potser l'abstenció hauria tingut sentit. Amb aquest resultat l'abstenció és un regal molt gran. Perquè ara Sánchez és president. I la banda catalana ja veurem quin resultat en treu, de la taula de

diàleg. Que tu t'abstinguis en canvi que ell digui que seurà amb el president de la Generalitat... home. És evident que ha de fer-ho. És la seva obligació.

—**Han canviat de llenguatge. Ara parlen de conflicte polític.**

—Javier López (PSOE) avui deia que el conflicte és entre catalans i no entre Catalunya i Espanya. Saps qui va parlar de conflicte polític? Mariano Rajoy. Si les investidures les hem de donar tan barates... Crec que no han negociat amb prou força. Hi havia la possibilitat de fer negociació més intel·ligent. Sincerament.

—**Consells per al president Torra?**

—S'ha de combatre per impedir que facin això que intenten. Esperem a veure les mesures cautelars del Tribunal Suprem. I jo crec que ell s'ha de mantenir ferm en allò que ha decidit.

—**Qui us ha donat la gran benvinguda?**

—Recordo que ahir a l'hemicicle va venir Manon Aubry, de la França Insubmissa, que ens va venir a veure i ajudar. És ella la que ens va ajudar a entrar el pòster de 'Free Junqueras'. Manon és la presidenta de l'Esquerra Unida Europea / Esquerra Verda Nòrdica, i una de les eurodiputades que assenyala Político avui entre les més influents del mandat, al costat de Carles Puigdemont.

—**Si torneu a l'estat espanyol, us detindran.**

—No tornarem fins que no aixequin l'ordre de detenció. Això segur.

—**Si l'aixequen, també ho farien.**

—Llavors ja ho veurem. Però de moment el jutge manté l'ordre de detenció espanyola, tot i la immunitat europea. Les penques que s'han de tenir són immenses. En el debat del suplicatori aquest fet ens ajudarà bastant.

—**Continuareu vivint a Lovaina?**

—Sí. Sóc a 20 minuts del parlament de Brussel·les. És tant com tardava abans de casa meua, a Barcelona, per anar al Parlament de Catalunya. 🇪🇺

A la UE les ampliacions internes s'han de prevenir i regular d'una manera normal

Tindrem l'oportunitat de fer veure a tothom que el problema d'Espanya és que no ha trencat amb el franquisme

El president de la Generalitat, Quim Torra, és davant d'un complex mapa jurídic. ALBERT SALAMÉ

El mapa jurídic de la situació del president Quim Torra

Tribunals La mesa del parlament es confronta amb la decisió de la JEC, avalada pel Suprem, fent valer el reglament de la cambra i l'estatut de Catalunya

ROGER GRAELLS FONT

El president de la Generalitat, Quim Torra, continua essent diputat al Parlament de Catalunya. Va decidir-ho el ple el 4 de gener i ho va convalidar ahir la mesa amb una àmplia majoria, perquè el PSC va afegir-se a JxCat i ERC en defensa de l'escó de Torra. El parlament es confronta així amb la decisió de la Junta Electoral espanyola (JEC), avalada pel Tribunal Suprem espanyol, que pretenen inhabilitar Torra sense que la sentència del Tribunal Superior de Jus-

tícia de Catalunya (TSJC) sigui ferma.

Això contradia el reglament, l'Estatut de Catalunya i la llei de la Presidència de la Generalitat, que recullen que un diputat i el president només poden ser apartats del càrrec amb una sentència judicial ferma. Aquest és el criteri que han defensat també els lletrats del parlament en un informe i que el PSC comparteix. En canvi, la JEC i la sala tercera del Suprem –refusant les mesures cautelàrrimes presentades per la defensa de Torra– volien imposar el seu criteri i fer efectiva la inhabilitació de seguida.

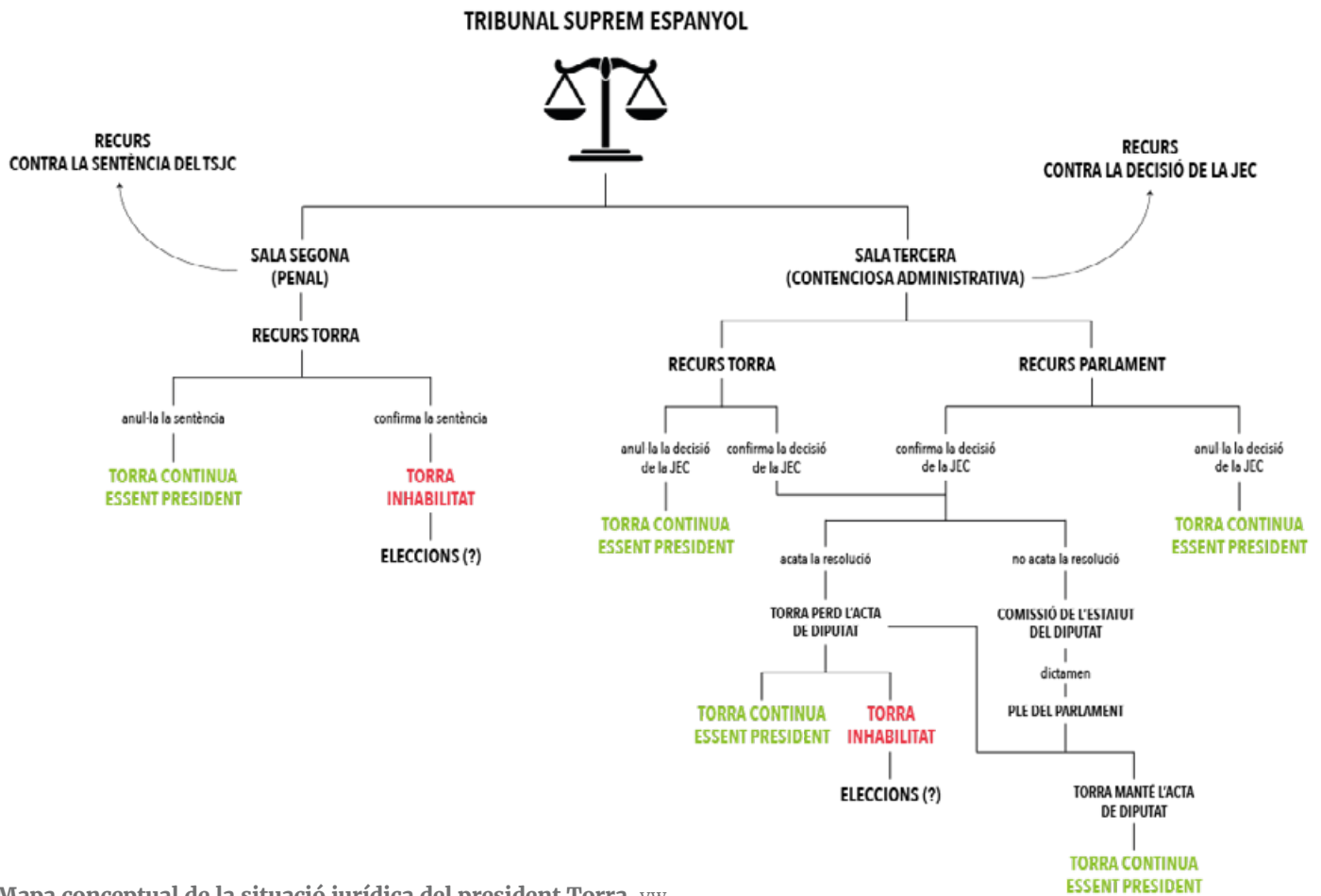

Una sentència ferma i la inhabilitació consegüent originària probablement un avançament de les eleccions a Catalunya

El recurs de Torra contra el TSJC

La sala segona del Suprem ha d'analitzar el recurs de cassació del president Torra contra la sentència del TSJC, que el condemnava a un any i mig d'inhabilitació per desobediència, concretament per haver mantingut la pancarta amb el llaç groc després d'haver rebut l'ordre de la JEC de retirar-la. La sentència que emeti el Suprem pot posar fi a la presidència de Torra –ja seria ferma i fóra inhabilitat per a exercir qualsevol càrrec públic– o bé tombar tota la causa i anul·lar la sentència del TSJC.

Una sentència ferma i la inhabilitació consegüent

Mapa conceptual de la situació jurídica del president Torra. vw

originaria probablement un avançament de les eleccions a Catalunya. La llei preveu que el conseller en cap o vice-president –Pere Aragonès– assumeixi les funcions de la presidència interinament mentre el parlament fa un debat d'investidura d'un nou candidat. Actualment, el govern de JxCat i ERC té minoria a la cambra, i si cap grup de l'oposició no facilités la investidura en un termini de dos mesos, el parlament es dissoldria i es convocarien les eleccions automàticament.

L'alternativa del president Torra a aquesta possibilitat és signar la convocatòria d'eleccions abans que el Suprem es pronunciï sobre el seu cas, per a fer córrer el calendari més de pressa. És una decisió amb

molts condicionants polítics que haurà de valorar amb un element d'incertesa afegit: que la sala segona no té cap termini establert per a pronunciar-se sobre el seu recurs contra la sentència del TSJC. L'única possibilitat perquè la decisió s'ajornés és que el Suprem acceptés de presentar una qüestió pre-judicial al Tribunal de Luxemburg.

President sense escó?

Mentre la sala segona del Suprem no s'hi pronunciï, la sala tercera podria resoldre els recursos de la defensa del president i del parlament contra la decisió de la JEC. Si són favorables, declararia nul·la la decisió de la JEC i Torra continuaria essent diputat i president. En canvi,

si la sala tercera s'avança a la sala segona i confirma la inhabilitació de Torra com a diputat, arribaria una nova situació.

Els lletrats del parlament sostenen que Torra podria continuar com a president malgrat que fos inhabilitat com a diputat. Seria una situació inèdita. Per tant, podria continuar exercint el càrrec fins que s'acabés la legislatura i decidís de convocar eleccions anticipades o bé fins que la sala segona del Suprem el condemnés amb sentència ferma. Els lletrats de la cambra consideren que la decisió de la JEC és un acte administratiu nul, que no es pot declarar una 'inelegibilitat sobrevinguda' i que és un organisme incompetent

per a resoldre aquest afer. En conseqüència, creuen que cal esperar el pronunciament de la sala segona per a evitar 'danys irreparables' i vulneracions dels drets del diputat i president Torra.

Sigui com vulgui, si la decisió de la sala tercera és contrària als interessos del president Torra i del Parlament de Catalunya, la decisió hauria de passar pel ple de la cambra en una votació. Abans, la comissió de l'estatut del diputat elaboraria un dictamen sobre la situació del diputat Torra, que se sotmetria al ple. Tant si és desposseït de l'escó com si no, tot fa pensar que Torra continuaria de president fins que rebés una sentència de la sala segona del Suprem espanyol. ■

Senyals d'alerta europeus a Espanya per la imminent 'guerra de jutges'

Parlament Europeu «Els contorns del conflicte s'han eixamplat de cop amb la via jurídica de Luxemburg, perquè s'ha trencat la gàbia del sistema judicial espanyol»

JOSEP CASULELRAS NUALART

D'ençà d'ahir, 13 de gener de 2020, l'afer intern ja és definitivament mort, caducat. La crisi catalana ha esdevingut un afer europeu, esclatant al cor del sistema, al bell mig de les institucions de la Unió: el Tribunal de Justícia de Luxemburg, el Parlament Europeu, la Comissió... Aquest és el terreny de joc d'un nou partit que comença ara i on l'àrbitre ja no és ni Manuel Marchena ni Pablo Llarena, sinó l'eurocambra i els tribunals europeus. Els contorns del conflicte s'han eixamplat de cop, perquè s'ha trencat la gàbia del sistema judicial espanyol, dins la qual l'independentisme no ha tingut cap marge de defensa. S'ha trencat per la via del Tribunal de Luxemburg, que ha esdevingut la clau per a qüestionar la repressió espanyola molt abans de l'arribada dels recursos al Tribunal Europeu dels Drets Humans. És una via que ajuda a agafar molta més volada a la denúncia contra l'estat espanyol per la violació de drets fonamentals i que, tal com diu el periodista de Libération Jean Quatremer, menarà a una 'guerra de jutges' sense precedents a Europa.

El camp és europeu i no espanyol. La sentència del TJUE sobre Junqueras del 19 de desembre té el valor de ser molt contundent en relació amb la protecció dels drets polítics dels europarlamentaris i dels seus electors i, alhora, d'haver arribat en un moment d'una certa renovació de lideratges a les institucions europees. Què hauria fet Antonio Tajani amb la sentència del Tribunal de Luxemburg? David Sassoli, el seu successor, ho va veure clar ja de bon començament, quan demanà a l'estat espanyol que l'apliqués en el cas de Junqueras i activà immediatament els tràmits necessaris perquè el president Puigdemont i el conseller Comín fossin acreditats com a eurodiputats.

Sassoli no és Tajani, i va fer valer el seu criteri, amb la sentència de Luxemburg a la mà, quan la portaveu del seu grup a la cambra, la socialista Iratxe García, li va alçar la veu i el va amenaçar, perquè per damunt del respecte al dret de la Unió i hi ha la imatge d'Espanya i del seu estat de dret. El president de la cambra es va mantenir ferm en la defensa dels drets dels tres eurodiputats catalans, inclòs Junqueras, malgrat la decisió de la JEC

Carles Puigdemont i Toni Comín, al Parlament Europeu. ALBERT SALAMÉ

Sassoli no és Tajani, i va fer valer el seu criteri, amb la sentència de Luxemburg a la mà

Carles Puigdemont i Toni Comín, al Parlament Europeu. ALBERT SALAMÉ

de retirar-li la immunitat. Sassoli esperava Junqueras el dia 13 a Estrasburg, però també esperava la resolució del Tribunal Suprem sobre la situació del president d'ERC. I Manuel Marchena va decidir de vulnerar la sentència del TJUE i mantenir-lo a la presó. Per a Sassoli es tractava d'obrir un conflicte amb l'alt tribunal d'un dels estats membres tot qüestionant la decisió que havia pres i adreçant-se al TJUE, o bé acatar la resolució del Suprem. I es va estalviar el conflicte, argumentant que la jurisprudència del Tribunal l'obligava a fer-ho, a 'prendre nota' de la manera com el tribunal intern havia aplicat la doctrina europea. Però recordant a Junqueras que ell mateix podia recórrer al TJUE, i aquesta és la gran esclatxa que pot aprofitar.

**El 20 de desembre
proppassat, just
l'endemà de la
sentència del TJUE
sobre Junqueras, el
TJUE va sentenciar
que aquell 2 de
juliol Puigdemont
i Comín havien
hagut de ser a
l'eurocambra en la
sessió inaugural de
la legislatura**

És una gran oportunitat perquè en aquest darrer any hi ha hagut un parell de decisions del TJUE sobre Puigdemont i Comín que li aplanen el camí en aquesta nova fase. Pot demanar unes mesures cautelàries al Tribunal General de la Unió (que forma part del Tribunal de Justícia de la UE), i és previsible que les resolgui molt ràpidament. La defensa de Junqueras presentarà un recurs contra la decisió del Parlament Europeu d'acatar resolució del Suprem, i mentre tant pot demanar la mesura cautelar de permetre-li de mantenir la condició d'eurodiputat, perquè no li siguin vulnerats encara més els seus drets. El president i el conseller exiliats van fer aquesta petició el primer de juliol de l'any passat, i en vint-i-quatre hores el Tribunal General s'hi va pronunciar. Aquella

vegada, denegant les cautelars que demanaven Puigdemont i Comín i assumint, doncs, en bona part l'argumentari espanyol, segons el qual eren les autoritats espanyoles que tenien la darrera paraula sobre la condició d'europarlamentaris.

Però el 20 de desembre proppassat, just l'endemà de la sentència del TJUE sobre Junqueras, el TJUE va sentenciar que aquell 2 de juliol Puigdemont i Comín havien hagut de ser a l'eurocambra en la sessió inaugural de la legislatura, perquè el president del Tribunal General s'havia equivocat. I això ho deia i subscribia **en aquesta sentència recent** ni més ni menys que la vice-presidenta del Tribunal de Luxemburg. Allò que preval és la voluntat dels electors, l'elecció per sufragi universal lliure i directe dels

Després de dos anys de dura repressió del Tribunal Suprem espanyol, comença un nou partit. I ara el camp de joc, les normes i els àrbitres són europeus

representants parlamentaris, i no pas les condicions imposades i les formalitats sobrevingudes que s'empesquin les autoritats d'un estat membre. Perquè ací rau l'arbitrarietat i l'abús, la conculcació de drets fonamentals. I aquest precedent hauria de servir a Junqueras per a fer valer la seva condició d'eurodiputat, per a poder tenir les cautelars i per a poder fer entrar de ple en el Tribunal de Luxemburg el conflicte amb el Tribunal Suprem espanyol.

Sassoli s'espolsa el conflicte amb el Suprem espanyol i el deriva a Luxemburg, a l'àmbit que li pertoca, el judicial. Els abusos d'aquests darrers dos anys acabaran arribant al Tribunal d'Estrasburg, però la màxima instància judicial de la UE, el Tribunal de Luxemburg, ja ho entoma, i el president d'aquest tribunal comença a fer advertiments adreçats a qui es vulgui sentir al·ludit. Just el dia que Puigdemont i Comín entraven per primera vegada al Parlament Europeu, el president del TJUE, Koen

Lenaerts, feia el discurs en l'acte protocol·lari davant de la presidenta de la Comissió, Ursula Von der Leyen, i tot el seu gabinet amb motiu del començament del mandat. I en aquest discurs deixava anar un avís, que feia així: 'Més recentment, ha sorgit la preocupació pel respecte a l'estat de dret, la democràcia i els drets fonamentals i les llibertats en uns quants estats membres, i això ha dut a la proliferació de casos, particularment a les qüestions prejudicials davant la Cort. No es pot tolerar cap concessió de valors que conformen el segell distintiu de la Unió Europea'. Ho deia **en aquest discurs**.

Lenaerts ja es va pronunciar en termes semblants la setmana passada, durant una visita a Polònia enmig de la crisi per les ingerències del govern en el poder judicial, per la pretensió de controlar els jutges, fins i tot de tenir-los lligats de mans, amenaçant-los amb sancions si s'oposaven a les reformes

previstes. Les paraules de Lenaerts s'adreçaven clarament a Polònia, però volgudament es va expressar en termes genèrics: 'No es pot ser membre de la Unió Europea si no es tenen uns tribunals independents i imparcials que funcionin d'acord amb el procediment del judici just i que respectin el dret sindical.'

L'endemà els periodistes demanaven als portaveus de la Comissió, a la conferència de premsa diària, si la posició de l'estat espanyol de no fer cas de la sentència del Tribunal de Luxemburg era comparable a Polònia. La resposta fou que cada cas és diferent, que no es poden comparar, però va afegir que era obligatori de fer complir les sentències del TJUE i de fer-ho 'correctament'. Hi ha senyals importants de malestar amb la justícia espanyola, desautoritzada al més alt nivell. Després de dos anys de dura repressió del Tribunal Suprem espanyol, comença un nou partit. I ara el camp de joc, les normes i els àrbitres són europeus. 📄

MERTXE AIZPURUA

‘La solució política per a Catalunya no és exclusiva de Catalunya’

Parlem amb la portaveu d'EH Bildu, una de les protagonistes col·laterals de la investidura per l'intent de la dreta de rebentar-li el discurs

EFE

JOSEP REXACH FUMANYA

La portaveu d'EH Bildu al congrés espanyol, Mertxe Aizpurua, va ser una de les protagonistes inesperades de la sessió d'investidura de Pedro Sánchez en haver de fer la seva intervenció entre crits i interrupcions constants dels diputats del PP, Vox i Ciutadans. ‘Aquest país necessita molta pedagogia antifeixista’, va dir en sortir de la cambra i després d’haver aguan-

tat estoicament l'intent de boicot. Hem parlat amb ella per conèixer millor el seu perfil poc conegut –és la seva primer legislatura al congrés espanyol– i perquè ens expliqui per què la seva formació va decidir d’abstenir-se.

—Sou periodista i entreu en la política el 2011. Això us va generar cap contradicció?

—Hi vaig decidir d’entrar, però per un temps limitat, únicament. El 2011 l’esquerra independentista havia estat il·legalitzada en els anys anteriors i únicament podien conformar les llistes de Bildu els qui no haguessin ocupat anteriorment llocs a les institucions, no haguessin estat condemnades per diferents delictes o no haguessin passat per la presó. Hi havia milers i milers

Donava per fet que en algun moment hi hauria alguna escridassada, perquè n'hem tingut abans, però no podia pas imaginar aquella falta de formes i de tot

'Això que em passa ara, precisament ho denuncio en el discurs; es visualitza el feixisme que denuncio, parlo de feixisme i el veig alhora'

de persones al País Basc que no podien presentar-se a les eleccions. Jo estava molt a gust exercint la meua professió de periodista, però d'alguna manera em vaig veure en una disjuntiva i vaig creure que era el moment i no hi podia dir que no. Vaig ser batllessa d'Usurbil amb el compromís d'estar-hi només una legislatura.

—Teníeu una sentència per apologia de terrorisme quan treballàveu a Punto y Hora. Això no us va impedir de formar part de les llistes?

—Sí que hi va haver un recurs a la JEC perquè m'inhabilitessin i no em pogués presentar, però la JEC va rebutjar-ho. Era una condemna mínima d'un any i un dia, i com que no tenia antecedents penals, no vaig haver d'entrar a la presó. Per les informacions que apareixen aquests dies, diuen que vaig estar inhabilitada durant un any per a poder exercir de periodista, cosa que és mentida. De fet, no conec ningú que l'hagin inhabilitat per a ser periodista. Busquen, busquen i busquen, i continuaran rebuscant. Però no crec que trobin gaire més. Però no se sap mai, perquè hi ha mitjans que, si no troben, s'ho inventen.

—I ara heu entrat al congrés espanyol.

—Em van proposar de ser cap de llista per Guipúscoa i realment va ser la possibilitat de conformar un grup i fer força amb gallecs, bascs i catalans que em va enganxar. Aquesta idea és la que em va convèncer. I si no arriba a ser per això, doncs crec que hi hauria dit que no.

—Però al final no heu format un mateix grup amb ERC. Per què?

—En la campanya sí que vàrem signar un acord amb ERC. Si no formem part del mateix grup és perquè cada partit calcula què hi perd i què hi guanya, amb temps, participacions i també diners a percebre. No hi donem importància. El nostre objectiu no era formar un grup parlamentari, sinó actuar conjuntament. I després va venir l'acord de la Llotja de Mar, en què diversos partits de l'estat vàrem reclamar un 'acord polític' per

l'autodeterminació i la llibertat dels presos.

—Parlem de la investidura. Quan pugeu a la tribuna, ja sabeu que amb el discurs que pronunciareu provocareu tal reacció?

—No m'imaginava aquell nivell de virulència i intensitat. Sí que donava per fet que en algun moment hi hauria alguna escridassada, perquè n'hem tingut abans, però no podia pas imaginar aquella falta de formes i de tot. Va ser molt bèstia. En els silencis que has de mantenir mentre t'escridassen perquè no pots sentir res, vaig arribar a pensar: 'Això que em passa ara, precisament ho denuncio en el discurs; es visualitza el feixisme que denuncio, parlo de feixisme i el veig alhora. Quina prova més conculloent que tinc raó en què dic, això que passa en aquest moment.'

—Es va traslladar als passadissos?

—No. De fet, als passadissos vaig rebre moltes mostres de solidaritat. No de les bancalades que em van escridassar d'aquella manera, però sí moltes adhesions personals i felicitacions per haver mantingut les mesures.

—Algú que us sorprenguéis?

—Sí... Però millor no te la dic.

—Algú del PSOE?

—Sí que hi va haver una persona que em va estranyar que em donés suport. Però prefereixo no dir-ho, perquè crec que és un gest que forma part de l'àmbit personal.

—Què us va semblar el gest d'Adolfo Suárez, de donar-vos l'esquena?

—Em va semblar un gest molt evident del fet que es vol donar l'esquena a la realitat, fins i tot físicament. Però crec que va seguir pel retrovisor allò que deia, i quan mires pel retrovisor no mires endavant i no veus què ve. Em va semblar molt absurd això que va fer.

—Sou l'únic partit que ha votat en favor de Sánchez sense res en canvi. Per què?

—És que no és sense res a canvi. Si fos així, no ho hauríem fet. Nosaltres, amb aquesta abstenció, hem propiciat una oportunitat que, si no, no existiria. Nosaltres obrim una finestra, una oportunitat, perquè el govern que es formi, si vol solucionar els problemes enquistats a l'estat espanyol, ho faci. Ara han de governar i anar fent passes. Darrerament hem vist un canvi de postura del PSOE, no solament en el llenguatge, que és evident, sinó a l'hora d'abordar Pedro Sánchez diferents temes en els discursos de la investidura. Li hem donat una oportunitat i ara falta que les paraules es converteixin en fets.

—Com ara quins?

—Hi ha una cosa que és evident, que és la dispersió dels presos. Hi ha famílies que ara per ara han de fer gairebé dos mil quilòmetres per estar darrere un vidre, veure el seu familiar i tornar a casa. I continuen fent-ho. Segons la legislació vigent, només caldria aplicar la llei perquè una gran part d'aquesta política canviés.

—I per què no vàreu exigir-ho en canvi de la vostra abstenció?

—Perquè si aquest govern vol anar endavant, haurà de fer passes com aquestes per a democratitzar l'estat. I creiem que ho farà perquè no tindrà cap més remei, si ens atenim al fet que hi ha d'haver canvis i que es posarà fi a la política de judicialització i de repressió. La dispersió de presos és l'exemple d'una política totalment judicialitzada i que ara mateix no té sentit perquè ETA ha desaparegut i s'ha desarmat. Són polítiques de càstig i venjança que únicament fan mal als familiars dels presos. A qui està empresonat tant li fa estar dins d'una presó de Huelva o de Vitòria.

—Us genera confiança Pedro Sánchez, tenint present la seva campanya, amb moments d'acostament a Ciutadans, o la valoració de la sentència dels presos?

—No, no me'n genera en absolut. I ho vàrem dir a la investidura. És una abstenció molt mesurada, molt pensada i

molt valorada. Ja ho vaig dir en el discurs, que no ens en fiem del PSOE. Realment Sánchez, si estava en la tessitura actual, era perquè els seus càlculs havien errat. Quan ell va tornar a convocar eleccions, esperava un altre escenari polític que li permetés de formar govern amb Ciutadans i no haver de dependre d'independentistes catalans i bascs. Això no obstant, gran paradoxa, perquè les urnes li van demostrar la realitat plurinacional.

—I si no posa fi a la repressió?

—I si no fa les passes adequades, ens tindrà en contra. Però també hem dit que tindrem paciència perquè la situació no és fàcil i sabem que ho tindrà difícil; que hi ha coses que no poden canviar de la nit al dia. Per això hem estat responsables. Però també serem exigents i, si no fa res, ho denunciarem i no podrà comptar amb nosaltres. I la legislatura és molt llarga.

—Què més reclameu al PSOE? Una taula de diàleg com la que ha aconseguit ERC?

—Algun dia haurà d'arribar aquesta taula de diàleg. Però en tot cas, la solució per a Catalunya no és una solució exclusiva de Catalunya. És a dir, el problema no és ni Catalunya ni el País Basc, el problema són les estructures de l'estat i la configuració que té des del 1978. Aquest és el problema. Per tant, la solució ha de ser integral i és l'estat i la seva constitució que cal canviar, i fer molta pedagogia antifrancquista, perquè si no acabarà fora d'Europa.

—Com observeu la divisió latent entre ERC i JxCat en l'estratègia política? Al País Basc també l'heu viscuda.

—Sí. Ara com ara a EH Bildu hi ha gent i grups amb posicions diferents. Això no obstant, la nostra és sòlida i cohesionada, fins al punt que jo, quan estic amb gent d'Alternatiba o Eusko Alkartasuna, no penso que són d'Alternatiba o Eusko Alkartasuna. Som EH Bildu. Però ja et dic que m'agradaria estar en la situació de Catalunya, perquè hi ha una part del nacionalisme basc, el PNB, que no és en el terreny en què és ara mateix el nacionalisme català. III

El problema no és ni Catalunya ni el País Basc, el problema són les estructures de l'estat i la configuració que té des del 1978

Hi ha una part del nacionalisme basc, el PNB, que no és en el terreny en què és ara mateix el nacionalisme català

Lletres Festival Tiana Negra

Música Beethoven250, a l'Auditori de Barcelona

Festes Revetlla de Sant Sebastià a Palma

VilaWeb { Paper >18/19/2020

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

Aquest cap de setmana a Arenys de Mar es podrà visitar la segona Mostra de la Sabateta d'Arenys, una orquídia que s'ha aclimatat en aquesta població del Maresme

LES ORQUÍDIES D'ARENYS, MOLT MÉS QUE LA HISTÒRIA D'UNA FLOR

La 'sabateta' d'Arenys de Mar. vw

EL FENOMEN DE LES ORQUÍDIES D'ARENYS DE MAR, MOLT MÉS QUE LA HISTÒRIA D'UNA FLOR

Tradicció Aquest cap de setmana a Arenys de Mar es fa Mostra de la Sabateta d'Arenys, una orquídia que s'ha aclimatat en aquesta població del Maresme

REDACCIÓ

Hi ha poques plantes que hagin arrelat tant en una població com la *Phaiopedilum Insigne* a Arenys de Mar. Que aquesta orquídia, originària de zones tropicals, s'hagi adaptat tan bé al clima mediterrani té un punt d'atzarós, però també diu molt de com l'ha tractada i l'ha feta seva la gent d'aquesta població del Maresme. Aquest cap de setmana es farà la segona **Mostra de la Sabateta d'Arenys**, i és una bona oportunitat de veure aquesta orquídia i saber-ne la història i tot allò que l'envolta. S'hi faran conferències sobre els orígens de la planta i s'hi donaran

consells de com tenir-ne cura. També s'hi exposaran més classes d'orquídiess, una planta cada vegada més habitual als jardins del país. Es calcula que se'n conreen més de seixanta varietats diferents.

La sabateta d'Arenys

L'orquídia d'Arenys s'ha fet coneguda popularment amb el nom de 'sabateta d'Arenys' per la forma de la flor. És només mitjançant la memòria popular que ens arriba que un frare caputxí va portar-la al convent d'Arenys de Mar. L'orquídia es va adaptar molt bé al clima arenenc i de mica en mica es va convertir en una planta habitual a cada casa. Una de les característiques que té

L'orquídia d'Arenys s'ha fet coneguda popularment amb el nom de 'sabateta d'Arenys' per la forma de la flor. vw

La planta va començar a escampar-se a partir dels anys seixanta. De primer, les famílies més vinculades al convent dels caputxins, a partir d'un esqueix, van conrear-la a les ombrívols i humides eixides de les cases d'Arenys

és que no es ven, fet que no s'entén en alguns fóruns d'internet, perquè molta gent n'ignora la tradició. Que no sigui fàcil de trobar-ne a les floristeries no ha de sorprendre: té a veure amb la manera com la gent la cultiva i la regala.

Més que una flor

La planta va començar a escampar-se a partir dels anys seixanta. De primer, les famílies més vinculades al convent dels caputxins, a partir d'un esqueix, van conrear-la a les ombrívols i humides eixides de les cases d'Arenys. De mica en mica, el cercle es va anar ampliant, sempre en forma de regal, com a prova d'amistat o de confiança. No és un regal que es pugui fer amb frivolitat, sinó que qui en dóna un esqueix vol assegurar-se que l'altre sabrà fer-ne bon ús. A Arenys

de Mar que et regalin una orquídia o un ram és tot un honor, però que et regalin un test amb la planta és un regal molt preuat. I aquest és el valor de la flor: aquest significat de bellesa, de gratitud i de perseverança. L'expansió de la sabateta és el fruit de l'estima i la cura amb què l'ha cultivada tanta gent. Hi ha qui cada nit d'hivern les protegeix; hi ha qui els posa música, talment una manera d'adobar-les. De fet, és una planta prou salvatge per a sobreviure si troba el clima i l'entorn adequats. Això sí, els agrada apinyar-se i si en una eixida hi ha plantes diverses la gent les posa molt juntes, habitualment. Diuen que els agrada fer-se companyia i estar ben a prop les unes de les altres.

A partir de l'octubre, quan en comença la floració, són tema de conversa i també

d'observació. N'hi ha a tot arreu: eixides, balconcs... I també al cementiri, on la gent d'Arenys té el costum de portar-ne a les persones estimades. La floració dura de l'octubre al març. Sovint és irregular i no sempre en surten tantes com la gent voldria. A l'hora de florir no tan sols hi influeixen les atencions dispensades, sinó també la temperatura. Veure com es desclouen és un exercici de paciència, que dura setmanes. Un triomf per als cultivadors, tots afeccionats, orgullosos de tenir aquest bé valuós, que cada vegada més és un símbol d'identitat local. L'orquídia d'Arenys té el valor de ser un bé compartit, que fa bonic però també comunitat. Ho explica molt bé el text de Jesús Soler **'El poble que tenia una flor'**, o el de Pep Quintana **'Les orquídiades de Nadal o "sabatetes d'Arenys"'**.

Divendres i dissabte s'organitza a Tiana el festival Tiana Negra, que des de fa vuit anys explora el suspens, la intriga i el terror a la literatura catalana. TN

EL TIANA NEGRA HOMENATJA ISABEL-CLARA SIMÓ I ANDREA CAMILLERI

Novel·la negra El festival canvia de direcció i ret homenatge a dos grans escriptors morts recentment

REDACCIÓ

Divendres i dissabte s'organitza a Tiana el festival Tiana Negra, que des de fa vuit anys explora el suspens, la intriga i el terror a la literatura catalana. El tret de sortida i la cloenda seran dos homenatges. El primer, a l'escriptora alcoiana Isabel-Clara Simó, que havia d'inaugurar el certamen i es va morir el proppassat dilluns. Se'n projectarà una entrevista i se li dedicarà una taula rodona amb lectura inclosa. El segon serà un 'homenatge pirotènic' que el traductor Pau Vidal dedicarà a l'autor

italià Andrea Camilleri, just uns mesos després de la seva mort.

També és any de novetats. El Tiana Negra estrena direcció: Anna Maria Vllalonga serà l'encarregada de capitanejar els dos dies de certamen, agafant el relleu de Sebastià Bennasar, que, segons ella, 'ha deixat el llistó molt alt'. Vllalonga ha optat per un festival participatiu, amb un espectacle teatral a càrrec del Consell d'Infants de Tiana. Hi haurà presentacions de llibres i signatures, i hi passaran els principals noms de la literatura negra catalana, com Marc Pastor, Andreu Martín, Marc Moreno, Lluís Llori i Margarida Aritzeta, a qui es va homenatjar l'any passat.

BEETHOVEN250: L'AUDITORI HOMENATJA EL COMPOSITOR ALEMANY AMB MÉS DE 500 ARTISTES

Festivals El festival commemora el 250è aniversari de Ludwig van Beethoven amb trenta-set concerts i deu xerrades

REDACCIÓ

Aquest 2020 es commemora el 250è aniversari del compositor alemany Ludwig van Beethoven, un dels músics més cèlebres de tots els temps. Per afegir-se a les celebracions de l'efemèride, l'Auditori de Barcelona ha programat el Festival Beethoven250, que aplega més de cinc-cents artistes i seixanta peces, en trenta-set concerts i deu xerrades al voltant de la música de Beethoven.

El festival va començar dissabte passat amb la Marató Beethoven, catorze hores de música ininterrompuda amb obres del compositor. Hi van actuar el Trio Ludwig, Vera i Claudio Martínez Mehner, Miguel Colom, Arnau Tomàs, Enrique Bagaría, Josep Colomer i el Trio Fortuny.

Pel que fa a la programació del festival, hi actuaran, entre més, Evgeni Kissin, que presentarà un programa monogràfic de sonates i variacions de Beethoven, Nicolai Lugansky, que tornarà a l'Auditori en coproducció amb BCN Clàssics, el Calidore String Quartet acompanyats de l'oboïsta Cristina Gómez Godoy i el Trio Barragán, Soltani, Floristán.

L'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya presentarà gran part de la producció simfònica de Beethoven sota la direcció de Kazushi Ono, Jan Willem de Vriend i Rudolf Buchbinder, incloses les seves simfonies, el concert per a violí i orquestra, el triple concert per a violí, violoncel i

Jordi Savall dirigeix les nou simfonies de Beethoven per primera vegada. ACN

piano, i la integral dels concerts per a piano i orquestra. També hi haurà obres interpretades per solistes com Alisa Weilerstein, María Dueñas, Guy Braunstein i Michaela Kaune.

També amb motiu de la commemoració de l'aniversari de Beethoven, l'estiu passat, Jordi Savall va començar un cicle de direcció de les nou simfonies. Un d'aquests concerts entra dins la programació del festival: serà el 4 de juny, en un concert en què

s'interpretaran la sisena i la setena simfonies.

El Beethoven250 també s'esmuny a les Jazz Sessions de l'Auditori, de la mà de Xavi Torres, un dels músics de jazz més destacats del país i que s'ha encarregat de visitar algunes de les sonates de Beethoven en format de trio. Tot i respectar l'obra original, en faran una interpretació partint de l'exuberància rítmica, la riquesa tímbrica i la profunditat textual característiques de l'estil de Torres.

El Petit de Cal Eril tocarà a la plaça Major a les onze de la nit. ACN

REVELLA DE **SANT SEBASTIÀ 2020**: TOTS ELS CONCERTS DE LA FESTA

Festes Us oferim la guia de concerts de les festes de Sant Sebastià de Palma

REDACCIÓ

Aquest cap de setmana, els carrers de Palma seran plens de festa i tradició amb motiu de les festes pel patró de la ciutat. Un dels moments més esperats és la revetlla de Sant Sebastià, la nit del 19 de gener, i arriba carregada amb una programació de concerts àmplia i per a tots els gustos.

Abans dels concerts, els palmesans gaudiran de la tradicional inauguració de la revetlla, a partir de les sis de la tarda a la plaça Major. Hi arribarà la cercavila de Gegants i Capgrossos, que una vegada a la plaça ballaran a ritme de xeremies. Tot seguit hi haurà una actuació dels glosadors de Mallorca i ball a càrrec de l'Escola de Música i Danses de Mallorca.

Deu minuts abans de les vuit, sortiran de la plaça de la Cort el Drac de na Coca amb la batucada Saravà per dirigir-se a la plaça Major i encendre el fogueró, que donarà el tret d'inici a la revetlla. Una vegada feta l'encesa, començaran els concerts a la plaça i en altres indrets de la ciutat. Tot seguit us n'oferim els detalls:

Plaça Major. Balladors de Lluc (20.30), Al-Mayurqa (21.45), el Petit de Cal Eril (23) i l'Últim Indi (00.45).

Plaça de l'Olivar. Piolet Swing (20-45), Rumba Katxai (22.00), Super Cumbia y la Liga de la Alegría (23.15) i Balkumbia (01.00).

Plaça de la Cort. Pep Garau Quintet (21.00), Elas&Rita Payes (22.15), Chu-

chito Valdés (23.45) i JO.SE.TE Trío (01.30).

La Feixina. Super Agente 86 (20.30), Raisol (21.45), Derrick Carter (23.00) i The Southnormales (01.15).

Plaça del Rei Joan Carles I. Gahra (20.30), Roger Pistola (21.30), Salvatge Cor (22.30), Luis Albert Segura (23.30) i Hinds (01.15).

Plaça de la Reina. Xanguito (20.30), Los Fangueros (21.30), Las Migas (22.30), Colectivo Panamera (00.15) i La Vereda (02.00).

Plaça d'Espanya. Furious Monkey House (20.45), Funambulista (22.15), Inot by Without String (00.10) i Ipop's (01.25). Presentat per Xavi Canyelles.

La sorpresa de les nominacions dels Oscar 2020, 'Jojo Rabbit', arriba aquesta setmana a la gran pantalla. [IMDB](#)

EL NOMINAT ALS OSCAR 'JOJO RABBIT' ARRIBA AL CINEMA

La sorpresa de les nominacions dels Oscar 2020, *Jojo Rabbit*, arriba aquesta setmana a la gran pantalla amb Scarlett Johansson com a protagonista. També s'estrena el film de terror d'Albert Pintó *Malasaña 32* i l'últim capítol de la saga *Dos policías rebeldes*, amb Will Smith i Martin Lawrence.

Jojo Rabbit

—
 Direcció: Taika Waititi. Intèrprets: Scarlett Johansson, Thomasin McKenzie, Rebel Wilson; Roman Griffin Davis, Taika Waititi, Sam Rockwell, Alfie Allen. Gènere: Comèdia.
 —

Segona Guerra Mundial. Un nen de 10 anys lluita per la causa ària en les Joventuts Hitlerianes acompanyat per un amic imaginari: Adolf Hitler.

Malasaña 32

Direcció: Albert Pintó. Intèrprets: Begoña Vargas, María Ballesteros, Bea Segura; Javier Botet, Sergio Castellanos, Iván Marcos. Gènere: Terror.

Un matrimoni s'instal·la al barri madrileny de Malasaña tot cercant la prosperitat que els ofereix una capital en plena transició. El pis on s'allotgen, però, és un bloc on hi ha hagut diversos successos tenebrosos.

Bad Boys For Life

Dos policías rebeldes 3

Direcció: Adil El Arbi, Bilall Fallah. Intèrprets: Vanessa Hudgens, Paola Nuñez, Kate del Castillo; Will Smith, Alexander Ludwig, Martin Lawrence. Gènere: Comèdia.

Els policíes tornen a patricular junts per derrotar el líder del càrtel de drogues de Miami.

Alice et le maire

Los consejos de Alice

Direcció: Nicolas Pariser. Intèrprets: Anaïs Demoustier, Nora Hamzawi, Maud Wyler; Fabrice Luchini, Antoine Reinartz, Thomas Chabrol. Gènere: Comèdia.

El batlle de Lió ha estat trenta anys fent política i, tot d'una, sent un buit existencial. Per superar-ho, decideix contractar una jove filòsofa amb una personalitat oposada a la seva que farà tremolar els seus mons.

BOTIFARRA DE PEROL AMB CEBA I PEBROT ESCALIVAT

Per a un berenar o un sopar informal

Ingredients

- (per a quatre persones)
- 8 llesques de pa de pagès
 - 2 pebrots vermells
 - 8 cebes tendres llargues
 - 1 botifarra de perol
 - 4 tomàquets de sucra
 - sal i oli

NEUS GUSCÓ

Posem els pebrots i la ceba tendra a escalivar, amb un raig d'oli i una mica de sal. Un cop escalivats, els traiem la pell, el tronc, les llavors i els reservem.

Posem a torrar les llesques de pa. Les suquem amb tomàquet i les amanim amb oli i sal.

Muntem el plat: posem l'escalivada de pebrot i ceba damunt les torrades i a dalt de tot col·loquem la botifarra de perol a talls petits. Rectifiquem de sal i oli i ja ho podem servir.

La foguera de Canals, de setze metres, cau sobre dues cases

Oltra espera que Ábalos serà 'sensible' amb l'ampliació del port de València

WhatsApp atura el projecte per a mostrar publicitat a l'aplicació

Puigdemont i Comín demanen al Suprem que suspengui l'ordre de detenció

Junqueras, Romeva, Bassa, Turull, Rull i Forn assistiran el dia 28 al parlament